

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਅਪ੍ਰੈਲ 15-30, 1988

April 15-30, 1988

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਬਣਾਈ।

ਸ੍ਰੋਤ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan The Punjabi Newspaper

Ph. (604) 581-4473
P.O. BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8

ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਝੜਪਾਂ ਕਾਰਨ ਹਰਿਮੰਦਰ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਖੌਤੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਕਰਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਉਦਾਲੇ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ 17 ਚੌਂਕੀਆਂ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਤਾਈਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਲਿਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਸਦੀਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਟੇਨਗਨਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਦਨਦਨਾਂਦੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਦੀਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੀਪਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕੌਂਸਲ ਜਿਸ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਆਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਣਗੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਖਾਤਕੂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਆਧਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਪਿਛੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘੁਰਕ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਧਮਾਕਿਆਂ ਨਾਲ 1000 ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹਲਾਕ — ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜ਼ਖਮੀ — ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ — ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਥੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਜਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਡੀਪੂ ਨੂੰ ਔਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਗਰਨੇਡ, ਐਂਟੀ-ਏਅਰਕਰੈਫਟ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ।

ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਤੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ। ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉਡਾ ਦਿੱਤੇ। ਬੱਸਾਂ, ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਗਰਨੇਡ ਜਾ ਵੱਜੇ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦਾ ਅਮਲਾ ਤਾਂ ਬਚ ਗਿਆ ਪਰ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖੀਰੇ

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖੀਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਤਬਾਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਗਿਣੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਇਨਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਇਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ।

ਔਰਤ ਜਿਸਦਾ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਲਾਪਤਾ ਹਨ

ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

Ph. 588-5808

9373 - 120 St., (Scott Rd.),
Delta, B. C.

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਸਾਲਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀ ਏਕਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਗਣ ਨਾਲ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਹਿ ਉਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਉਕਸਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੂਜਾ 'ਬਲੂ ਸਟਾਰ' ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ?

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਲੂ ਸਟਾਰ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਪੁਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ — ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਜੇਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੇਵਲ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਹੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਟਰੇਨਿੰਗ ਵੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਉਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਕਥਾਮ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸ਼ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਲੋਕ ਯਾਤਰਾ ਉਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਕੋਲ ਪੁਚਾਏ ਹਥਿਆਰ ਆਧੁਨਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਹੁਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਤਲੇਆਮ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਹੱਥੋਂ 45 ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਰ ਕਤਲ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੱਲ੍ਹ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦਸ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸ਼ਨਿਚਰ, ਐਤਵਾਰ ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ 21 ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਗਏ। ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ 7 ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਦ ਕਿ 7 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ।

ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ 5 ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਹੋਏ। ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਸਮੇਤ 3 ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਹੋਏ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਮੰਡਤ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਗਰੂਰ 'ਚ ਇਕ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਸੰਗਰੂਰ 'ਚ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ

ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ।

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਕਤਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੋਇਮ ਸੰਘ ਦੇ ਆਗੂ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉਤੇ ਹੜਤਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਫੁਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗੋਲਡ ਸਿਟੀ ਹਿੰਸੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਤਣਾਓ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਸਮੇਂ ਭੀੜ ਨੇ ਪਥਰਾਓ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੁਰਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਚ ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਭੰਡਾਰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਰਾਈਫਲਾਂ, ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ, ਬੰਬ ਤੇ ਗੋਲੇ ਫੜੇ ਗਏ। 3000 ਰੋਂਦ ਵੀ ਫੜੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰੋਹ ਫੜਿਆ

ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਗ੍ਰੋਹ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਸੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਮਾਰੇ

ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵੀ ਲੱਭੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਪਰਸੋਂ ਇਕ ਪਤੀ, ਪਤਨੀ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 37 ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬਟਾਲਾ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ — ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਹਿਜਰਤ ਕਰਕੇ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਦੌਰ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਂ ਦੀ ਤੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ

ਪ੍ਰੀਤਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਨੇ 1988 ਦਾ ਇਕ ਅੰਕ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਕ ਦਾ ਆਸ਼ਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰੀਚੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਲੇਖ, ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਿਖਤਾਂ, ਪੋਰਟਰੇਟ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਕ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ 15 ਮਈ 1988 ਤੱਕ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰਨ। ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਉਤੇ ਖਤ ਪੱਤਰ ਕਰੋ :

ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

(ਮਹਿਮਾਨ ਸੰਪਾਦਕ)

4471 Deerfield Cres.

Richmond, B.C. V6X 2Y4

Phone : (604) 276-2735

BURNABY PROFESSIONAL DRIVING SCHOOL

LEARN TO DRIVE TRUCKS, BUSES & SEMI TRAILERS DEFENSIVELY "AT REASONABLE RATES"

ਟਰੱਕ, ਬੱਸਾਂ ਤੇ ਸੈਮੀ ਟਰੇਲਰ ਚਲਾਉਣੇ ਸਿੱਖੇ
ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

COMPLETE
COURSES & HOURLY
RENTALS FOR
CLASS 1,2,3,4

GOVERNMENT
CERTIFIED
AIR BRAKE
COURSES

ਏਅਰ ਬਰੇਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ
ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮੱਦਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜੋਗਿੰਦਰਪਾਲ ਹਾਂਸ

LANGUAGE ASSISTANCE FOR LEARNERS & AIR BRAKE LICENSE

5284 STILL CREEK
FEES TAX DEDUCTIBLE

291-2255

BURNABY, B.C. V5C 4E6
DAY, EVENING OR WEEKENDS

PRACTICAL JOB TRAINING & EMPLOYMENT ASSISTANCE

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਅੱਠ ਹਲਾਕ

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ 225 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਅੱਠ ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਏ। ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਬੰਬ ਫਟਣ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਬੰਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ।

ਜ਼ਿਆ ਕੁਵੈਤ ਵਿਚ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਫੌਜੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁਵੈਤ ਵਿਚ ਸੀ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜ਼ਿਆ ਉਥੇ ਇਸਲਾਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਂ ਜੁਨੇਜੋ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਮਾਕੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਪਰ ਇਹ ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀ।

BERNARD SIMPSON & COMPANY

• HANDLING CAR
NO CHARGE ACCIDENTS FOR OVER
for initial 15 YEARS
consultation

• CONTINGENCY FEES
AVAILABLE
(IF NO RECOVERY NO LEGAL FEE)

Translation
services
available

PHONE (604) 734-2272

999 WEST BROADWAY, VANCOUVER, B.C.
(SITUATED IN THE AUTOMOBILE ASSOCIATION BUILDING)

PRACTICE
RESTRICTED
TO INJURIES
SUFFERED
DUE TO
CAR ACCIDENTS
(ICBC CLAIMS)

ਦੋਵੇਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਤੱਕ ਨਾ ਲਿਆ ਵਿਸਾਖੀ ਉਤੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾ ਦਿੱਤਾ

ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ — (ਬਠਿੰਡਾ) — 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਧੜੇ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਐਡਹੋਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ।

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਲਾਨ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਯੂਸੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਏਕਤਾ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤ

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਆਖ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਅਫਵਾਹਾਂ

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ਸਨ ਕਿ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰੋਲਾ ਰੱਪਾ ਪਾਉਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਗੋਲਾਬਾਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਦਿਆਂ 100 ਰੌਂਦ ਚਲਾਏ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ ਵੇਖੇ ਗਏ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ. ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਇਥੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

3000 ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ

ਲਾਹੌਰ — ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਤੇ 3000 ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਜੋ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਥੇ ਵਿਚ 1800 ਵਿਅਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਨ ਅਤੇ 1200 ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਗਏ ਹਨ।

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸਟਿੰਗਰ ਮੀਜ਼ਾਈਲਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸਟਿੰਗਰ ਮੀਜ਼ਾਈਲਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫਗਾਨ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਟਿੰਗਰ ਮੀਜ਼ਾਈਲਾਂ ਹੇਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਟਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 6 ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੀਜ਼ਾਈਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਪੁਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤਾਇਬ ਹੁਸੈਨ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡ ਮੰਤਰੀ ਜਾ ਬਣਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਤਾਇਬ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕ ਦਲ (ਬ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਉਤੋਂ ਵੀ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਾਇਬ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ।

ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਵਿਚ ਤਾਇਬ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਚੁਕੀ ਹੈ।

ਰਿਚਮੰਡ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਡੀਜ਼ ਟੇਲਰ

- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਲਾਈ
 - ਹਰ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੈਂਪਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦਿਓਲ**
270-1529

11860—Oldfield Ave. Richmond, B.C.

ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?

ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ

ਫਾਰਮ, ਘਰ, ਲਾਟ ਜਾਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਛੀ ਡੀਲ

ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ

PH. Bus. 437-9431

Res. 434-8987

UNITED REALTY

2443 Kingsway, Vancouver, B.C.
V5R 5G8

BOOK NOW — FLY LATER

GOYAL TRAVELS INC.

4152 FRASER ST., VANCOUVER, B.C. V5V 4E8

PHONE (604) 877-7777

GOYAL TRAVEL & TOURS CANADA INC.

TORONTO

ਟਰਾਂਟੋ

SUITE 211, 593 YONGE ST.
TORONTO, ONT. M4Y 1Z4
PH. (416) 960-3666

CALGARY

ਕੈਲਗਰੀ

UNIT 1-5320-8th. AVE. S.E.
CALGARY, ALBERTA, T2A 4L7
PH. (403) 235-6808

EDMONTON

ਐਡਮਿੰਟਨ

9344 -34th. AVE., STRATHCONA SQUARE,
EDMONTON, ALTA. T6E 5X8
PH. (403) 462-2424

We offer Low Low Fares to:

New Delhi, Bombay, Calcutta, Madras, Cochin, Trivandrum, Columbo, Karachi, Lahore, Islamabad, Peshawar, Kathmandu & other destinations.

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA

Jalandhar City: Opposite Nehru Gardens, G. T. Road, Ph. 77526
Moga: Court Rd. Ph. 2798
Jagraon: Court Rd. Ph. 252

WE ARE AUTHORIZED AGENTS FOR JAPAN AIR LINES

Air Canada, Air India, Air France, British Airways, Canadian Pacific Airlines, KLM, Pan Am, Wardair & other major Airlines.

TOLL FREE IN B.C. ALBERTA, SASKATCHEWAN
and MANITOBA 1-800-663-8638

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਨ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ—ਕਾਂਗਰਸੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਕਿਉਂ?

ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ-ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ ਪੁਆੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗੁਮਾਸਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਵੇਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੰਨੇ ਭੋਲੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੇ ਜਾਂ ਏਨੇ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਬਿਲੀ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖਕੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਖੱਬੇ-ਢੱਬੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹੋ ਇਕੋ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਘੁਸਪੈਂਟੀਏ ਭੇਜ ਕੇ ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਲੁਕੀ ਛੁਪੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਕਈ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਰਹੇ ਦੋਸ਼ੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਮਹੂਰੀਅਤ-ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ — ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ — ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਇਹ ਹਮਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੇ ਉਤੇ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਕਮਅਕਲੀ ਉਤੇ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਨੀਂ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਏਨੀ ਚੁਸਤੀ ਨਾਲ ਵਿਉਂਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦ ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤਹਿ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਮੂਲ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹਲ ਬਾਰੇ

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ

ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਛੇੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਦੀ ਸੀਮਾਂ ਇਹ ਮਿਥ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ 1978 ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਬੰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਖਤਮ ਹੋਵੇ। ਬਾਕੀ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸਲੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਦੇਣ ਹਨ ਤੇ ਸਿਸਟਮ ਖਤਮ ਕਰੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਹਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਵਧਦੀਆਂ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿਗਾਈ ਨੇ ਤਾਂ ਹੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਇਕ ਡੈਡਲਾਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਖੜਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਦੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜੋ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ, ਆਮ ਮੁਆਫੀ ਤੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਹਨ। ਅਖੀਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪੂਰਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬੇਦੋਸ਼ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜ਼ਬਾਨ ਖੋਲ੍ਹਦੇ? ਇਹ ਅਲੋਚਨਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਦਲ ਦੇ ਹਿਮੇਤੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਪਾ ਕੇ ਵੇਖਣ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਲੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 3100 ਸਿੱਖ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਹਣੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਦਿਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹਲ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਤਾਂ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮ ਇਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਕ ਧਿਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੱਕ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵਸਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿੱਖ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੁਛੀ ਜਾਏ ਕਿ ਨਾ, ਇਸ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਰਥਕ ਸਿਸਟਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਹੁਣ ਜੇ ਗੱਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੱਲੀ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਗੱਲੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਖਾਹ ਮਖਾਹ ਸੂਲੀ ਉਤੇ ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਡੈਡਲਾਕ ਨੂੰ ਤੋੜਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤੇ 'ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਗੋਲਮੇਜ਼' ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਗੋਲਮੇਜ਼ ਉਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਿਰ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਿਛਲੇ 8-10 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ (ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ) ਕਮਅਜ਼ ਕਮ ਇਹ ਸਾਬਤ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੱਲ ਕੋਈ ਵੀ ਉਠਕੇ ਬੰਦੂਕ ਚੁੱਕ ਲਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਦਲੀਲ ਠੀਕ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ, ਉਹ ਮੰਨਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ 'ਕੋਈ ਵੀ' ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਉਹਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਕੱਟੜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤੇ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਏ। (ਹਿੰਦੂ ਸਮਤੀਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਜੰਤਾ ਪਾਰਟੀ ਆਦਿਕ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ) ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੋਕਾਂ ਅਗੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਚ ਝੂਠ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਬੇਦਲੀਲ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਅਗੇ ਨੰਗੇ ਹੋਣ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਕਮਅਜ਼ ਖਿਚਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਘੁੰਮਣ ਹੋਈਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਬਰਫ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿਘਲਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। / ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ

ਪਿਛੋਂ ਸੁੱਚੀ ਗੱਲ : ਇਕ ਦੋਸਤ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵੋ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਜਲਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਰਾਜੀਵ ਦਾ ਗੱਦੀਓਂ ਲਹਿਣਾ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ। / ਗ. ਸ.

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

● ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਸਟਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਸਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਜ਼ਾਤੀ ਮਫਾਦ ਹਨ। ਉਹ ਰਾਜੀਵ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

- Filing a successful application for immigrant & business Visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters
- Assisted relative applications for brother, sister, uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or single regardless of age.
- Hindi, Punjabi spoken If you need help and require updated information — Contact :

Evening Office : 433-4685

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

5024 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3T8

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

Tel: Off.

324-9441

ਤਾਕਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਤਰੇਵਿੰਦਰਮ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਜੋ ਉਹਨੇ ਤਕਰੀਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ, ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● 'ਰਾਜੀਵ ਹਟਾਉ' ਠੀਕ ਨਾਅਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜੀਵ ਤਾਂ ਹੀ ਹਟ ਸਕੇਗਾ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ 'ਰਾਜੀਵ ਹਟਾਉ' ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਏਕਤਾ ਕਰਨ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਦਲ ਲੈਣ।

● ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਸਟਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਖਤੋਰ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

● ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਰਚ ਏਨਾ ਵਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਮਲ ਰੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

● ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਜੇ ਕੁਝ ਬੇਈਮਾਨ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਗਰੋਹ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਟੰਗ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ? ਕੀ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

● ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜੀਵ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮਕਾਨ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਸੰਗੀਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਲ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਹੀ ਹਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

● ਰਾਜੀਵ ਇਕ ਸਿਰੇ ਦਾ ਬੇਈਮਾਨ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਵੱਡਾ ਝੂਠ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਗੜਬੜ ਕਰਵਾਕੇ ਤੇ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਨੂੰ ਗੜਬੜ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਫਾਸ਼ੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

● ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਪਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣੀ ਪਈ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ।

● ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਗ਼ੈਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੰਢੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

● ਭੂਪਾਲ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਨ ਭਾੜਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੂਬਾਈ ਹਕੂਮਤਾਂ ਲਈ ਇਕ ਚਣੌਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲੀ ਹਕੂਮਤ ਕੌਂਦਰ ਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਵਾਰੰਨਿੰਗ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ੈਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਬਣਾਓਗੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੌਂਦਰ ਕੌਲੋਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਾ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੱਡਾ ਬਣ ਗਿਆ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। "ਸੰਡੇ ਸਨ" ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲ ਪਾ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਆਪ ਸਹੇੜੀ ਹੈ। 1985 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਰੂਸ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਫਗਾਨ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਲੀ ਤੇ ਫੌਜੀ ਮੱਦਦ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਜਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤੇ ਉਤੇ ਦਸਖਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਸੈਨਟ ਨੇ ਬਾਗੀ ਅਫਗਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਮਰੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਅਤੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਸਮਗਲਿੰਗ। 35 ਅੱਖ ਅਫਗਾਨ ਰਫਿਊਜੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਰਥਕ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਜੀਵਨ ਉਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰਿੰਦ ਆਦਿ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਗਿਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜ ਕੱਲ ਕੇਵਲ ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਲੱਖ ਲੋਕੀ ਹੋਰਿੰਦ ਖਾਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹਨ। ਸਮਗਲਿੰਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਟਿਆਲ ਦੇ ਕਾਤਲ ਫੜੇ ਗਏ

ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ — ਪਿਛਲੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਵਲਾਇਤੀ ਰਾਮ ਕਟਿਆਲ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦੋ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਫੜੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਹਨ। ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਕੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬਰੇਲੀ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੜੇ ਗਏ ਜਦ ਇਕ ਨੈਨੀਤਾਲ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਸਨ।

ਏਡਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰਜਨੀਸ਼ ਦਾ ਸੁਝਾਅ

ਪੁਨਾ — ਇਥੇ ਆਪਣੇ 5000 ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਖੌਤੀ ਗੁਰੂ ਰਜਨੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਡਜ਼ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਹਿਰਾਓ ਤੇ ਕਹੋ "ਯਾ ਹੂ"।

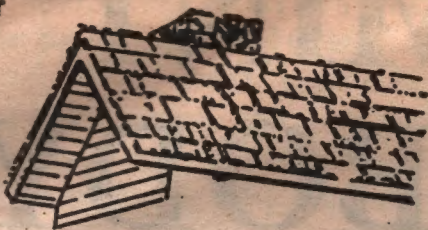
ਰਜਨੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਢੰਗ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਏਡਜ਼ ਬਾਰੇ ਸਾਇੰਸੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

River View Roofing

ਛੱਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਕੰਮ ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇਵੇਗੀ

- ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਡੈਂਟਲ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਦੇਵੇਗੀ
- ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀਡੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
- ਕੰਮ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਸ ਘੰਟੇ ਰੋਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ
- ਕੰਮ ਛੇ ਦਿਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
- ਫਰੀ ਰਾਈਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਬਿੱਲ (Bill) : 591-8700

ਪੇਜਰ : 645-2603

River View Roofing

6716 — King George HWY. SURREY, B.C.

Lakeview Realty Ltd.

7909 - Scott Rd., DELTA, B.C. V4C 6P6

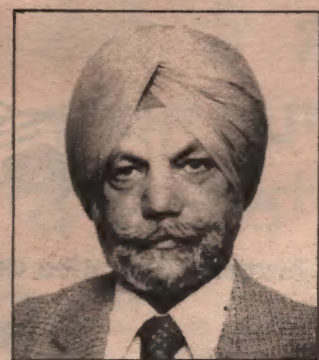
ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਬੇਅੰਤ ਸੇਖੋਂ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. (604) 590-3231

Res. (604) 591-1354 ਜਾਂ 588-0749

BEANT SEKHON

Res. 591-1354

or

588-0749

GLOBAL IMMIGRATION SERVICES

WE ARE PROVIDING ALL IMMIGRATION SERVICES

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਮਸਲੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ

For Further Consultation Contact

KARNAIL SINGH NAGRA

11420 GRANVILLE AVE. RICHMOND, B.C.

PH. (604) 270-2100

● ਬਿਜਨੈਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ

● ਬਿਜਨੈਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ।

● ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ

● ਗੈਰਿਊਜੀ ਸਟੇਟਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ।

● ਫਾਰਮ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲਾਹ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

● Business Immigration (Investors, Entrepreneurs, self employed)

● Family Business Immigration (Job offers to relatives)

● Family & Assisted relatives

● Application for refugee status

● For adoption.

● Foreign domestic workers.

● Special Consideration in farming.

Any other matter regarding Immigration.

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

MINT AUTO BODY LTD.

■ Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models

■ I.C.B.C. claims handled promptly

■ Complete framework ■ UNI - BODY repairs

■ All work conditionally guaranteed

■ Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਔਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

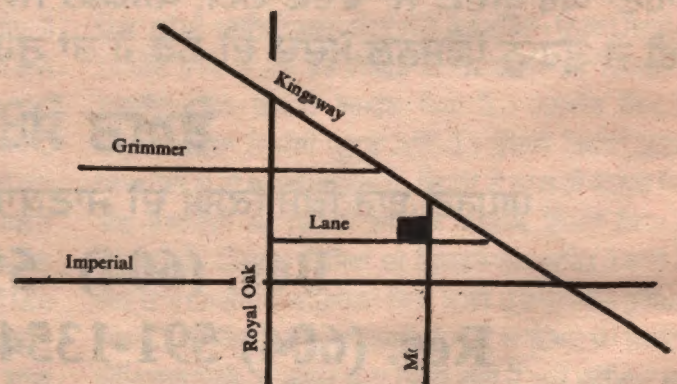
Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਧਾਇਕ ਉਤੇ ਹਮਲਾ

ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਨੂੰ ਹਮਲਾਕ — ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ — ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜਿੱਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਉਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨੂੰ ਹਮਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਦ ਕਿ ਹਮਲਾਕਾਂ ਵਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਇਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਭੱਜੇ ਜਾਂਦੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਗਏ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਮੱਥੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਅ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਜਦ ਕਿ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਖਬਰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਰੈਡ ਅਲਰਟ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣੇਗਾ?

ਆਗਰਾ — ਜਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਨ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਮਿਲ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਨੀਤੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਤਾਮਿਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਮਿਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਲੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸ ਉਲਟਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਆਫ ਤਾਮਿਲ ਈਲਮ (ਲਿਟੇ) ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਦਦ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਇਸੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਸਤਿਆਨਾਸ ਕਰਨ ਉਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਜੀ. ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਐਨਾ ਡੀ. ਐਮ. ਕੇ. 'ਚ ਫੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਵਰਗੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਉਲਟ ਅਤਿਵਾਦੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਹੁਣ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੈਤਿਕ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜਿਤਾਬ ਬਚਨ ਨੂੰ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ 'ਲੁਕਿਆ' ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨ ਚੌਢਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਰਸ਼ ਚੌਢਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ "ਫਰੇਬ" ਹੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਟਲੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲ ਵਿਚ 40 ਕਮਾਂਡੋਜ਼ ਦੇ ਦੋ ਟੋਲੇ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ।

ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੋ —

- ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਖਾਨਖਾਨਾ ਦਾ ਲੇਖ

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਛੇਤੀ

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਏਲਚੀ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਮ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਮਾਨ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਬੜੇ ਸੰਪਰਕ ਹਨ। ਉਹ ਯੂ. ਏ. ਡੀ. ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਂਝੂ ਹੈ। ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਨੱਸ ਭੱਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੌਹਨ ਐਲੀਵਰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਜੂਨ 1986 ਵਿਚ ਹੋਈ ਇਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਹਰਬੀਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦ ਸਾਲਮਨ ਰਵੀ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਉਤੋਂ ਦੀ ਕਾਰ ਲੰਘਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸਾਲਮਨ ਰਵੀ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

MORTGAGE MONEY?

High mortgage amounts available on conventional basis
No insurance fees!
Purchasing or re-financing

Bad credit rating?
Turn Down?

NO PROBLEM

Residential, Commercial, Motels & Interim financing.
1st & 2nd Mortgages

1 & 2nd Mortgage up to 85-90%

AFRO-CANADIAN MORTGAGE LTD.

8 YEARS EXPERIENCE
SHERALI VELJI

Ph. 433-6391

Monday to Friday 9.30 to 5.30 Ste. 300-3665 Kingsway Vancouver, B.C.
Saturday 11-4 Res: 433-7975

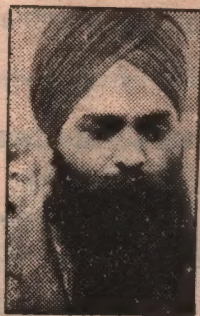
DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਵੱਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੌਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ — ਇਥੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮਿ. ਬਰਾਇਨ ਸਮਿਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਡੰਕਨ ਨਿਵਾਸੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰਿਆਤ ਉਤੇ ਜੂਨ 1985 ਵਿਚ ਸੀ. ਪੀ. ਏਅਰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਬੰਬ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਰਿਆਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਜੱਜ ਨੇ 3 ਮਈ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਹਾਦਸੇ ਬਾਰੇ ਪੁਲਸ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਚ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹ ਗਵਾਹੀਆਂ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਰਿਆਤ ਪਹਿਲਾਂ ਡੰਕਨ ਬੀ ਸੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਕਾਵੈਂਟਰੀ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮਹੇਸ਼ ਯੋਗੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪਖੰਡ

ਟਰਾਂਟੋ — ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਯੋਗੀ ਨੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਖੜਕੇਤਰ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸਵਰਗ ਡੀਪੈਲਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮਹੇਸ਼ ਯੋਗੀ 100 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਬਣਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਾਂ ਤਾਂ ਰੋਲਾ ਰੋਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਿਲਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹੇਸ਼ ਯੋਗੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਸਵਰਗ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸਵਰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ।

ਨਵੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ 200 ਆਰਚੀਟੈਕਟਾਂ, ਬੈਂਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ।

8 ਤਾਮਿਲ ਹਲਾਕ

ਕੋਲੰਬੋ — ਇਥੇ ਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੇ ਇਕ ਟਿਕਾਣੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਅੱਠ ਤਾਮਿਲ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੇ 14 ਸਿਨਹਾਲੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਤਾਮਿਲਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ 14 ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਨੁਰਾਧਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ।

ਚਾਰ ਗੁਰੀਲੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਗਏ

ਪੂਰਬੀ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਵਾਲਚਚੇਨਾਈ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਤਾਮਿਲ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਈ ਜਦ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਤਾਮਿਲ ਏਲਾਮ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

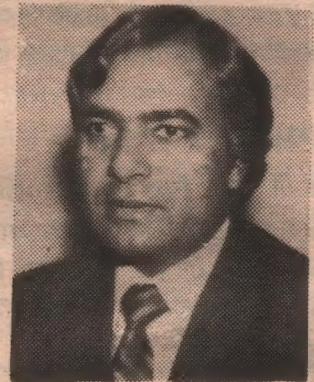
■ BUYING ■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548 Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhani,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

● ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ●

- ਘਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ - ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਰੇਟ
- ਲਾਈਫ ਤੇ ਸਿਕਨੈਸ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਵਿਜ਼ਟਰ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਬਿਜਨੈਸ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਤੇ ਆਟੋ

Off. & Res.
325-4744

ਪੀ. ਨਰਵਾਲ ਐਂਡ ਕੰ:

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਬੱਚੇ ਦਾ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਂਡ ਲੈਣਾ)
- ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸਲਾਹ
- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਕਰਨੀ
- ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਪੈਰਵਾਈ

6415 MAIN ST. (at 48th Ave.) VANCOUVER, B.C.

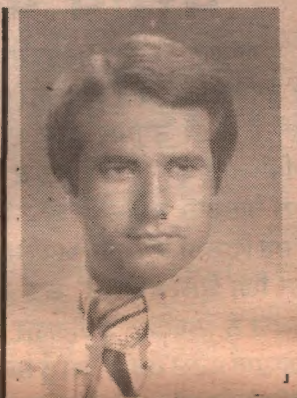
Open: Mon to Friday (9 a.m. to 5 p.m.)

Saturday: 10 a.m. to 3 p.m.

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

ਬੀ. ਏ. (ਪੰਜਾਬ) ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਹਰਿਆਣਾ)
ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੇ ਓਥ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਘਰ ਵੇਚਣ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਮੋਤਰੀਓਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਬਣਾਉਣੇ
- ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਲੇਖਣੇ
- ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਫੋਟੋ ਅਟੈਸਟ ਕਰਨੀਆਂ
- ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕਨਟਰੈਕਟ ਬਣਾਉਣੇ
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਵਸੋਲਤ ਆਦਿ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ

325-4744

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਫ਼

ਨੂੰ ਚਗਰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

FOR BEST DEAL & BEST SERVICE

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਫ਼

Via Rail Tickets to U.S.A and CANADA
Now issued here

ਹੁਣੇ ਬੁੱਕ ਕਰਾਓ

Travel to India,
Europe &

ONE WAY FARE IS ALSO AVAILABLE TO TORONTO ONLY
BOOK EARLY TO AVOID DISAPPOINTMENT

For booking conditions please call:

Fourways Travel Limited

9341 - 120 St., (Scott Rd.) Delta, B.C.

Anywhere in the world.

Ph. (604) 584-1411

ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਇੰਗਲਿਸ਼
ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸਰੀ-ਡੇਲਟਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ
ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਅਸੀਂ ਇਥੋਂ ਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪੁਲਸ ਐਕਸ਼ਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਰਗਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਗਰ ਇਹਨਾਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 1984 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਇਹ ਖਤਰਨਾਕ ਮੋਰਚਾ ਬੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤਿਅੰਤ ਖਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਬੰਦੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਰਿਵਾਲਵਰ ਸਨ ਅਤੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਤੇ ਏ. ਕੇ. -47 ਗੰਨਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਇਸ ਮੋਰਚਾ ਬੰਦੀ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਠਹਿਰੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਰੋਤ ਅਤੇ ਇੰਟਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਵੀ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

1984 ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਮੋਰਚਾ ਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਅਹਿਮ ਬਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਥੇ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਰਚੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਡਿਊਟੀਆਂ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ, ਸਰਾਂ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਵਲ, ਲੰਗਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁੰਗਾ ਰਾਮਗੜੀਆ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਨੂੰ, ਨਿਮਕ ਮੰਡੀ ਵੱਲ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਫੋਰਸ ਨੂੰ, ਸਰਾਂ ਵਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੁਆਲੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰ ਅਸਲ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਤੇ 40 ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਏਨੇ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।

‘ਪਾਸ਼’ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿ: ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਤੇਰਾ ਸਿੰਘ ਚੰਨ ਨੇ ਇਹ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤੇ ਸੁਰਬੀਰ ਕਵੀ ‘ਪਾਸ਼’ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਦੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹਾਲ ਵਿਚ ਜੁੜੇ 300 ਤੋਂ ਵਧ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬੜੇ ਹੁਲਾਸ ਨਾਲ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਕਵੀ ਦਾ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਮੰਚ-ਸੰਚਾਲਨ ਹਰਭਜਨ ਹਲਵਾਰਵੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ‘ਪਾਸ਼’ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਸੁਖਾਂ ਨੂੰ ਪਰਣਾਈ ਕਵਿਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਆਖਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕੀਤਾ। ਮਗਰੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਮੋਨ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਕਵੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਨਿਮੰਤਰਿਤ ਕਵੀਆਂ — ਪ੍ਰਿ: ਤਖਤ

ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ, ਪ੍ਰ: ਦੀਦਾਰ, ਤੇ ਧਰਮ ਕੰਮਿਆਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਵੀਆਂ ਸਮੇਤ 26 ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਅਣ-ਮਾਨਵੀ ਅਨਸਰਾਂ ਹੱਥੋਂ ਕਵੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਵੰਗਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹੋਰ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੰਕਟਮਈ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਰਬ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਹਰਭਜਨ ਹਲਵਾਰਵੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਅਰਜ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ: ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਘੋਖ ਰਹੇ ਹਾਂ — ਰਾਜੀਵ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 59ਵੀਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਤਰਮੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਫੌਜੀਆਂ ਤੇ ਗੈਰ-ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਖਬਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਗਰਦੀ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹਥਿਆਰ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਸ਼ਤ ਵਧਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਫੌਜ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਹੋਣਗੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਵਸਤੇ 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹਰ ਮਰਦ ਲਈ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਰੇਅ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਰੇਅ ਵਲੋਂ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਰੇਅ ਨੇ ਇਥੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਲੰਬੀ ਬੰਦ ਕਮਰਾ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਰੇਅ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਇਥੇ ਆਏ ਸਨ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀ. ਜੀ. ਜੀ. ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਐਸ ਗਿੱਲ, ਡੀ ਆਈ ਜੀ ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ, ਡੀ ਆਈ ਜੀ (ਸੀ ਆਈ ਡੀ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਜਗਤ, ਡੀ ਆਈ ਜੀ ਜਲੰਧਰ ਰੇਂਜ ਸ੍ਰੀ ਏ ਕੇ ਸਦੀਕੀ, ਡੀ ਆਈ ਜੀ, ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐਫ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਵਿਰਕ, ਡੀ ਆਈ ਜੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੇਂਜ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਸ ਕਪਤਾਨ ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਪੀ ਉੜਾ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਯੂ. ਕੇ. ਸਰਕਾਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰਗਰਮੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ

ਲੰਡਨ — ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨੀਅਤ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਲਈ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਖੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿ. ਡੇਵਿਡ ਗੁਡਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਹਿੰਦ-ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਦੀ ਮੱਦਦ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ. ਕੇ. ਸਰਕਾਰ ਕਥਿਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਤੇ ਪੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਚਾਹੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Bhambra Construction Co. Ltd.

— ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਵਾਵਾਂ —

— ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ —

ਨੀਂਹਾਂ, ਫਰੇਮਿੰਗ, ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ, ਘਰਾਂ 'ਚ ਵਧਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਕਸਟਮ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਤੇ ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ

ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਅਮਰੀਕ 859-3617

— SPECIALIZING IN —

Foundations, Framing, Finishing, Housing Additions,

Also Specializing in CUSTOM HOMES

GUARANTEED WORK & FREE ESTIMATES

call:

AMRIK 859-3617

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ ਤੇ ਦੁਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪਰੋ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾ

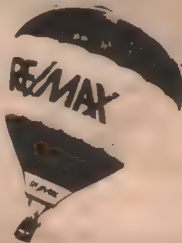
ਮਕਾਨ ਖੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ
ਅੱਜ ਹੀ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਫੋਨ : 585-4888

ਘਰ : 590-0413

For Professional Market Evaluation
and Consultation

Jarnail S. Saran

Bus: 585-4888 Res: 590-0413

9320 Scott Road (120 St.) Surrey, B.C. V3V 4B8

ਸੇਲ ਉਤੇ

ਕਮਰਸ਼ਲ ਵਾਸ਼ਰ ਜੋ ਡਰਾਈ ਕਲੀਨਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫੋਟੋ ਲਾਂਡਰੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ
ਵਧੀਆ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ। 60 ਪੁੰਡ ਕੈਪਿਸਟਰੀ ਹੈ। ਬਰਾਉਨ ਵਾਸ਼ਰ
— ਐਕਸਟਰੈਕਟਰ ਨਾਂ ਹੈ।

ਕੀਮਤ ਕੇਵਲ \$2500

ਫੋਨ 753-5033

ਨਨਾਇਮੇ ਵਿਚ

ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਟ ਵਿਚ

ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁਵੀਆਂ ਲਈ

ਮੋਨੀਕਾ ਵੀਡੀਓ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਜਿਥੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ

ਫੋਨ ਕਰੋ : ਪਾਲ ਮੋਦਗਿਲ

627-1637

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੁੰਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੁੰਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਝੂ
\$1.75

Editor: Darshan Kaur Bains

ਨਵਰੰਗ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ

ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ

274-1213

ਪਤਾ:

Navrang Publication Ltd.

P.O. BOX 23524

VANCOUVER AMF

B.C. V7B 1W2

ਨਵਰੰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੋ

ਚੰਦਾ \$20 ਡਾਲਰ

ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ

INCOME TAX from \$15 ACCOUNTING

ਸਹੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਡਰੇਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ
ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ
ਦਾ ਵਾਜਬ ਰੋਟ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance (Life, Sickness, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES

No. 2-7171 King George HWY

(Authorized Ad)

SURREY, B.C.

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711

594-2254

A.M.C. Carpet Ltd.

Unit 8 - 12950 - 80th Ave. Surrey, B.C.

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ
ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ
ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ

ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To

The Canada Darpan

P.O. BOX 265

Surrey, B.C.

Canada, V3T 4W8

Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year 30 dollars
Two Year 55 dollars
Three year 80 dollars
Life membership..... 500 dollars
ASIA..... 150 dollars [a year]
U.S.A. 35 dollars [a year]
Europe 150 dollars [a year]
Africa 150 dollars [a year]

ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਨ ਬਾਰੇ ਪੁਲੀਸ ਹਨੇਰੇ 'ਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ' ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਸਾ ਭੇਜਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁਲੀਸ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਇਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਉਪਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰਕਮਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੈ।

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਚੋਟੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਆਗੂਆਂ ਪਾਸੋਂ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾ ਸਕੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਲਈ ਪੈਸਾ ਕਿਵੇਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਿਆਸ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਸੋਂ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਘਰ ਗੈਰਰਸਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਇਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਦਿ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਪ੍ਰੰਤੂ

ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਇਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਵੀ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਥੋੜੀ ਹੀ ਭਾਰਤ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਖੁਦ ਹੱਥ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਝਗੜੇ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਕਤ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅੱਖਾ ਘੱਟਾ ਪਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ ਡਾਲਰ ਹੀ ਨਾ ਸੁੱਟਣ ਬਲਕਿ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਕ ਦੋ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਭੇਜਣ। ਇਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵੀ ਬੰਦਾ, ਪੰਜਾਬ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਫਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਪੁਲੀਸ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਲਹਿਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੀ। ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਪੈਸਾ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਪੁਜਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਭਰੋਸਾ ਦੇਵੇਗਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਫਰੈਂਕ ਕਾਰਲੂਚੀ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੁੰਝੀ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਦੇਸ਼ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਲ ਭੇਟੇ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਪਿਛੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਮੁੜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਆਪਸੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਅਮਰੀਕੀ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧ ਵਿਸ਼ਾਲਤਰ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕੁਝ

ਰਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ-ਭਾਰਤੀ ਰਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਗੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਫਰਾਂਸ ਤੇ ਸਵੀਡਨ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਪਣਾ ਹਲਕਾ ਜੰਗੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਮਦਾਦ ਕਰੇਗਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਥੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਸਲਾਨਾ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਡਾਲਰ।

ਸਾਬਕਾ ਸੋਕਰਡ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ — ਸਾਬਕਾ ਸੋਕਰਡ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਜੈਕ ਕੋਂਫ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਸੋਕਰਡ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੀ ਚੋਣ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਉੱਤੇ ਲੜੇਗਾ।

ਯਾਦ ਰਾਹੇ ਕਿ ਕੋਂਫ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ

ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 7 ਮਈ, 1988 ਨੂੰ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 88 ਆਥਣ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ ਨੇ ਗਜ਼ਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ੇਅਰ ਸੀ:

ਵੱਡਿਆ ਰਾਹੀਆ ਤੂੰ ਕਿਹੜੇ ਰਾਹ ਵਿਛਾ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ,
ਮੰਜਲਾਂ ਦੇ ਸੱਪ ਬਣਾ ਕੇ ਗਲ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਹਵਾ ਵੱਲ ਸਿਰਫ ਦੇਖਦਾ ਰਹਾਂ।

ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ ਨੇ ਗਜ਼ਲ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਵਿਤਾ 'ਓ ਸੰਗਤਰਾਸ਼' ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀ:

ਅੱਜ ਫੇਰ ਜੁਆ ਖੇਡ ਰਹੇ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ
ਹਾਉਮੇ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਝੂਠ, ਕਪਟ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦਰਬਾਰ।

ਰਚਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਈ ਪੜਚੋਲ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਧੂ ਤੇ ਬਲਦੇਵ ਦੂਹੜੇ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਦਿਆਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਕਿ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਪਰਸਪਰ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਧ ਸਕੇ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਕਵੀ ਪਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੀ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਐਵਰੈਸਟ ਸਰ ਕਰਨਗੇ

ਐਡਮੰਟਨ — ਚਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਲਬਰਟਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬੇਰੀ ਬਲੈਂਚਰਡ, ਕੋਵਿਨ ਡੋਇਲ, ਵਾਰਡ ਰੋਬਿਨਸਨ ਅਤੇ ਐਬੀ ਸੋਲ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਜੂਨ ਵਿਚ ਐਵਰੈਸਟ ਦੀ ਚੋਟੀ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਗੇ।

ਟੋਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਬੇਰੀ ਬਲੈਂਚਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਮਾਣ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਵਧੇਗਾ। ਟੀਮ ਜੂਨ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗੀ ਤੇ ਉਥੋਂ ਨਾਂਗਾ ਪਰਬਤ ਰਾਹੀਂ ਐਵਰੈਸਟ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਲੈਂਚਰਡ, ਡੋਇਲ ਤੇ ਸੋਲ 1986 ਦੀ ਮੁਹਿਮ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 8848 ਮੀਟਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਚੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਹਿਮ ਉੱਤੇ ਅੱਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਆਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ 1986 ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਹੋਏ ਸਨ।

BRAKE & CLUTCH PARTS ONLY WHOLESALE TO THE PUBLIC

V.A.P. DISTRIBUTORS (1987) LTD.

clutch
PARTS ONLY

CLUTCH BEARING from \$900
CLUTCH DISC from \$1880

PRESSURE PLATE from \$2800
CLUTCH MASTER CYLINDER (new) from \$2880

REBUILT CALIPERS SPECIAL!

Single piston caliper For most domestic cars No. 524, 525 \$1440 From exchange

REPAIR SPECIALS Burnaby Location Only COMPLETE FRONT BRAKE JOB

• Machine rotors • Pack bearings • Replace heavy duty organic pads

From \$4995 most cars & light trucks plus FREE oil change.

STARTERS FROM \$7995 INSTALLED Most cars & light trucks. 1 year warranty plus FREE oil change.

ALTERNATORS FROM \$6995 INSTALLED

Most cars & light trucks. 1 year warranty plus FREE oil change. Expires March 2, 1988

DRUM AND ROTORS TURNED WHILE-YOU-WAIT

DRUMS \$500 ROTORS \$500 CARS ONLY

SPECIAL TILL April 30, '88 With 'Canada Darpan' Coupon Surrey, Burnaby and Vancouver. (Clark Dr. store) only

GUARANTEED LOWEST PRICES

4 LOCATIONS TO SERVE YOU

ON SAME BRAND OR SAME QUALITY AUTO PARTS

MORE LOCATIONS OPENING SOON

VANCOUVER
1828 Clark Dr. (at 3rd) 251-9060
8:30-5:30 Mon-Fri Sat 9-5

VANCOUVER
1320 E. Pender St. 253-6311
8:30-5:30 Mon-Fri Sat 9-5

BURNABY
5369 Imperial St. 430-6375
8:30-5:30 Mon-Fri Sat 9-5

SURREY
10706 K. George Hwy. 581-5464
8:30-5:30 Mon-Fri Sat 9-5

TOLL FREE
1-800-663-6044

PHONE ORDERS WELCOME • OUT OF TOWN ORDERS SHIPPED PROMPTLY • VISA NUMBER, MASTERCARD NUMBER, C.D.P. OR TEL. CHEQUE

V.A.P. DISTRIBUTORS (1987) LTD.

VANCOUVER Bridal International & Wedding Centre

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

Contact : Sukhdev S. Saini Ph. (604) 435-2421

Open : Mon. Wed. 10.00 a.m. to 6.00 p.m.

Thursday, Friday, Sat. 10.00 a.m. to 8.00 p.m.

Sun. 11.00 a.m. to 6.00 p.m.

- WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES
- WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS
- CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS
- GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI
BLOUSES & DRESSES

Bride & Groom Shop

216 E. 50th Ave. [Main St.] Vancouver

324-5662

3333 KINGSWAY AT JOYCE, VANCOUVER, B.C.

FIVE RIVERS FISH 'N CHIPS

ਫਰੀ ਡਲਿਵਰੀ — 20 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਰਡਰ ਨਾਲ ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਫਿਸ਼ ਐਂਡ ਚਿਪਸ

6591 Fraser St. (at 50th & Fraser) Vancouver, B.C. V5X 3T4

Ph. 327-7455

ਡਲਿਵਰੀ ਚਾਰਜ
1.99 (20 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਰਡਰ ਨਾਲ)ਇੰਡੀਅਨ ਸਟਾਇਲ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲਈ ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਫਿਸ਼
ਐਂਡ ਚਿਪਸ 'ਤੇ ਆਓ

ਮੁਰਗਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲਾ

Spicy (Masala) Chicken

\$4.45 lb.

ਸੀਨਾ ਮਸਾਲੇ ਵਾਲਾ ਮੁਰਗੇ ਦਾ
Only Breasts (Spicy)ਮਸਾਲੇ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜੇ
Spicy (Masala) Fish

\$6.95 lb.

\$5.95 lb.

ਅਸੀਂ ਫੇਲੇ ਭਟੂਰੇ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੱਛੀ ਵਾਲੇ ਸਮੇਸੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ
ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਖਾਸ ਹਨ

ਭਾਰਤੀ ਮਠਿਆਈਆਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

ਠੰਡੀ ਬੀਅਰ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੀਟ ਦਾ ਆਚਾਰ ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਟਾਇਲ ਦੀ ਮੱਛੀ, ਫਰਾਈਡ
ਚਿਕਨ ਅਤੇ ਸੀ ਫੂਡ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਤੁਸੀਂ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵੀ ਆਰਡਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

MERIDIAN INSURANCE

Life &

Accident sickness

LOCATION 1

LOCATION 2

3268 COAST MERIDIAN RD.,
PORT COQUITLAM, B.C. V3B 3N4

Unit 115-8980 - No. 3 Road, RICHMOND, B.C. V6Y 2E8

(ਜੇ ਕਿ ਵਰਾਂਸਿਸ ਸਟਰੀਟ ਤੇ ਨੰਬਰ 3 ਰੋਡ ਦੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਹੈ)

ਸੰਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ

Ph. 272-0700

FOR ALLSTATE LOW RATES PLUS AUTOPLAN FINANCE
— AVAILABLE ON APPROVED CREDIT

ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ

Santbir Minhas

Res. 271-1248

ICBC, house, tenant, commercial

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ

ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

AUTHORIZED AGENTS FOR:

AIR CANADA

BRITISH AIRWAYS

CANADIAN AIRLINES INTERNATIONAL

THAI AIRWAYS INTERNATIONAL
& OTHER MAJOR AIRLINES.

CATHAY PACIFIC

ਕਾਰਡ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਈਜੀ, ਠੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜਨੀਟੀ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸਟੇਜ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

CALL TOLL FREE 1-800-663-6699 (B.C. & ALBERTA)

Prices are subject to change without notice

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.

Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ
ਸਟੋਰਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨMENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIESMohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਟੱਕਰ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਮੁੜੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕੀ ਖੜੀਆਂ ਹਨ। ਗੱਲ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਮੁੜੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਉਤਰ ਰਹੀਆਂ। ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਰਾਕਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਵਿਸਾਖੀ ਉਤੇ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹਾਲਾਂ ਇਸ ਦਬਾਓ ਅੱਗੇ ਅੜੇ ਖੜੇ ਹਨ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਸੱਦਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸੱਤ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਲਏ ਹਨ।

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿਚ ਸਿਆਣਪ ਸਮਝੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੱਦ ਲਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ

ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਰਾਜਸੀ ਹਲਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਕ ਟੈਕਟੀਕਲ ਮੁਵ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੀਜੀਡੀਅਮ ਗਰੁੱਪ ਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਰਕੇ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤ ਦੇ ਕੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਬਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਰੋਲ

ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਵਿਚ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੌਂਸਲ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਸਰੋਪਾ ਵੀ ਪਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲਿੰਕ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਇਸ ਦੀ ਲੜਾਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ ਉਹ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਸਾਖੀ ਉਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਅੰਦਰ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਸੱਦ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੈਲੰਜ ਤੇ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂ ਤੱਕ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਧਮਕੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਐਕਟਿੰਗ ਜਥੇਦਾਰ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੀ ਕਰੇ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੜੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਉਠਾਉਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਫਿਰ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਖਬਰ ਛਪਵਾਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਖਬਰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਉਤੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇ।

ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਆਸ

13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਉਤੇ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੱਦੀ ਹੈ ਉਸ ਉਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦਾ ਚੈਲੰਜ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸਾਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਉਹਨਾਂ ਸਿਵਾਏ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਸੱਦਿਆ ਹੈ।

To protect your family, your mortgage, or to ensure your childrens' education, for an RRSP or an annuity, contact:

AVTAR S. RANDHAWA

B.A., B.T.

AVTAR S. RANDHAWA

Metropolitan Insurance Companies

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)
700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸੀ) ਦੇ ਪੋਲਟ ਬਿਊਰੋ ਮੈਂਬਰ ਸਮਰ ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰਪੰਥੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉਤੇ ਹੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥਾਂ ਲਈ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਸਤਾਨਾ ਸਮਝੇਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਰ ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹੌਂਸਲਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੂਸਰੀਆਂ ਅਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁਕਦੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਚੁਪ ਚਪੀਤੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਯਾਗੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਖਤਰਨਾਕ ਰਾਹ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਢਾਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਸਮਰ ਮੁਕਰਜੀ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ ਕੇ 1975 ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਤਾੜਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਹਰ ਯਤਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੰਡੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚੇ।

ਸਮਰ ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡਣ।

ਸਾਊਥਾਲ ਵਿਚ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ

ਸਾਊਥਾਲ — ਸਾਊਥਾਲ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਕ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਗੈਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੈ। ਇਕ ਜੱਜ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਵਾਰੰਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਕੂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਗੈਰਾਂ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਝੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਣ।

ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਆਈਜਲਵਰਥ ਕਰਾਊਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੈਂਗਵੇਰਡ ਐਵੀਨਿਊ ਦੇ ਵਸਨੀਕ 19 ਸਾਲਾ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੂੰ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਯੂਥ ਕਸਟੋਡੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ ਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜਲਾ (ਪਾਲਗੇਵ ਦੇ ਵਸਨੀਕ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 21 ਜੂਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਪੁਲ ਖੇਡਦਿਆਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਨਾਖਤ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਕ ਜਣੇ ਨੂੰ ਕਿੱਕਾਂ ਤੇ ਘਸ਼ੁੰਨ ਮਾਰੇ ਸਨ। ਜੱਜ ਕੈਨੀ ਨੇ ਪੰਧੇਰ ਤੇ ਭਮਰਾ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਜਦ ਉਹ ਸੁਣਵਾਈ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ 15 ਸਾਲਾ ਗੁਰਨਾਮ ਸੰਧੂ ਵੱਲ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਰਦੇ ਪਾਏ ਗਏ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੱਕ ਅੰਦਰ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਹੱਤਕ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੇਲ ਬੋਲੀ ਗਈ। ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਸੰਧੂ ਤੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨਿੰਝਰ।

● ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ। ਜਿਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਮਮਤਾ ਪਿਆਰ ਬਲੀਦਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਉਸਨੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਿਤਾਰ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਜਾਈ — ਪੈਟਲ

DARSHAN SINGH UPPAL

14 year experience, specializing in residential Homes, Lands and Farms.

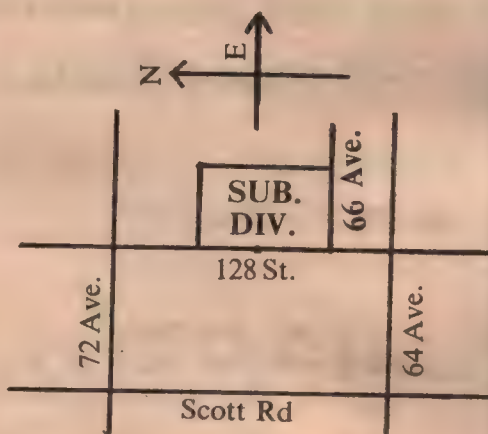
For FREE Market Evaluation Of Your Property or To Buy and sell.

Call :

Ph. Off. 590-3231

Res. 594-8758

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਉਪਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚ ਕਰੋ :

Lots and New Homes On 128 St. & 66 Ave. Surrey

LAKEVIEW

REALTY LTD. DELTA 590-3231

7909 SCOTT RD., DELTA, B.C. V4C 6P6

ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਇੱਛਕ ਨਹੀਂ ਸਾਂ — ਜਾਖੜ

"FOR ALL YOUR PRINTING NEEDS"

dhannu printing co. ltd.

Printers □ Lithographers

English Wedding Cards and other Printing at reasonable rates

ਧੰਨੂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ:

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ
ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਭੀਜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ
ਦੇ ਕਾਰਡ ਪਸੰਦ ਕਰੋ

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ — ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ

Ph. Bus. 585-2004

Res. 585-7916

10281 - 133A St., SURREY, B.C. V3T 4A1

ਵਾਜ਼ਲਕਾ — ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇੱਛਕ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਆਪਣਾ 'ਦੂਤ' ਵੀ ਗਿਆਨੀ ਹੋਰਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਨੇਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਦ ਜਾਖੜ ਤੋਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਤਰ ਟਾਲ ਗਏ। ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਲਕੇ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਇਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਇਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਰੂਪਨਗਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਆਗੂ ਬਾਲ ਠਾਕਰੇ ਦੀ ਵੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2030-1055 W. Georgia Street.

Vancouver, B.C. V6E 3P3

LIFE ■ HEALTH ■ GROUP ■
DISABILITY INSURANCE

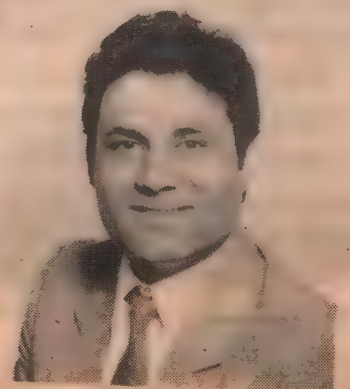
ਬੀਮਾ ਲੋੜਾਂ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਾਸਕ ਆਮਦਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਗੈਰਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨੀ ਆਮਦਨ ਮੰਗਦੇ
ਹੋ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ?

Off: 685-7364

Bhupinder Dhaliwal

Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

S. & S. INSURANCE

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫਰਕ ਦੋਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ
ਦੋਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ
ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE

* SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

Now In addition to
Serving the Community — with their Life Insurance needs since 1970

For all your real estate needs at

This Week's Special ●

- ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਰਾਪਰਟੀ ● ਲਾਟਾਂ
- ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ

- ਐਲਡਰਗੇਵ ਵਿਚ ਟਾਊਨ ਹਾਊਸ 3 ਬੈਡ ਰੂਮ, ਭੇਦ ਬਾਥਰੂਮ, ਕਿਚਨ, ਲਾਂਡਰੀ ਤੇ ਮੇਨ ਫਲੋਰ - 1250 ਸੁਕਾਅਰ ਫੁੱਟ ਹੈ ਕੀਮਤ ਕੇਵਲ \$49,900.000
- \$71000 ਤੋਂ \$79,900 ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਬੈਡ ਰੂਮ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਬੇਸਮੈਂਟ ਬਣੀ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹਨ।

One big Luxurious, spacious house in new subdivision
3000 Sq. Ft. in Clearbrook
Price only \$127,000

Dayspring
Realty

#21 - 31940 South Fraser Way, Clearbrook, B.C.

Ph. (604) 853-8114 [24 hours]

Toll Free 1-800-663-8134

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ (ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਬਰਾਂਚ) ਵਲੋਂ ਸਫਲ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ — ਇਥੇ ਓਵਰਲੈਂਡਰ ਮੋਟਲ 'ਚ ਲਗਭਗ 400 ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਸੀ (ਓ) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ।

ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਰਾਬਤ ਨਿੱਕੀ ਨੇ ਜੇ-ਹਿਲ, I.W.W. ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਗੀਤ ਗਾਏ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨੁੱਕ ਬੱਝ ਗਈ। ਪਹਿਲਾ ਬੁਲਾਰਾ Ivon Waddil ਸੀ ਜੋ Labour Council ਦਾ 1st Vice Pr. ਹੈ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ ਉਸ ਨੇ grass roots ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਹੁਤਿਆਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਸਰਕਾਰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੁਢਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਬੁਲਾਰਾ ਆਈ. ਡਬਲਿਊ. ਏ. 425 ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ Hervey Arcand ਸੀ। ਉਸਨੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਦੱਸਿਆ ਥੀ. ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਦੱਸੀ ਤੇ ਇਹ ਭੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਸਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਾਲ ਹੈ। ਬਿੱਲ 19-20 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਭੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਮਸਲੇ ਥੀ ਸੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਚਿੱਟੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵੰਡੇ ਪੈਂਫਲੇਟਾਂ ਦੀ ਕਰੜੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦੇਣ ਲਈ ਹੱਥ ਵਧਾਉਣ।

Roger Venable ਨੇ Fly. Ash ਤੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕੌਂਸਲ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਈ. ਆਈ. ਡਬਲਿਊ. ਏ. ਦਹ ਮਿਲਵਰਤਣ ਲਈ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਗਲਾ ਬੁਲਾਰਾ Dave Manniny ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ Labour Council ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਪਰ BCGEU ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ Privatization ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ।

ਨੋਕੀਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਦੇਣਾ, ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਬੇ-ਅਸਰ ਕਰਨਾ, ਸੜਕਾਂ-ਪੁਲਾਂ-ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕਾਂ ਹੱਥ ਦੇ ਕੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਧੌੜੀ ਲਾਹੁਣੀ ਸਭ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜੇਹੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ 15 ਸੈਕਿੰਟ ਵਾਸਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਦੋ ਰੈਜ਼ਲੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ (ਓ) ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਸੋਧ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਅ) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ-ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ, ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਸੇ ਦਾ ਆਰੰਭ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੀ ਹੋਰੀ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਕਾਮਰੇਡ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਹੋਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਲਖਾਂ ਦੇ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ। ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਚੀਰਗੇ, ਸੁਖਦੇਵ ਰਾਜਗੁਰੂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਦਾ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾਇਆ।

ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ/ਗੁਰਸੇਵਕ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਤਾਂ ਸਿਆਸਤ-ਧਰਮ, ਬਾਬਾ ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਅਨੰਦ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਪੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਭੀ ਜਾਣੇ ਨੂੰਰੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ।

ਕਾਮਰੇਡ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ ਹੋਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਤਰੀਖ, ਸਾਡੇ ਐਥੇ ਫਰਜ਼ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚੇ ਚਰਿਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿਵੇਂ 'ਜੱਥੇ' ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਤੇ ਮਾਂਡਲੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਤੱਕ ਦਾ ਹਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਬ ਵੱਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਜਵਰਨਾਮੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ
ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ
ਰੋਜਰ ਵੈਨੇਵਲ
ਤੇ
ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹਨ
ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਮੇਲ ਬੈਂਸ
ਤੇ
ਕਾ: ਭੁੰਗਰਨੀ

ਗਾਧੀ ਨੂੰ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ Individual terrorism ਫੇਲ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਕਿਵੇਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੱਲ ਰਾਜੀਵ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ — ਹੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ 'ਚ ਹੈ ਤੇ ਸਿਸਟਮ ਬਦਲਣ 'ਚ ਹੈ।

ਕੁਲਵੰਤ ਦੇਸੀ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਲੋਕਤਾ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਤਰਸੇਮ ਪ੍ਰਮਾਰ (ਪ੍ਰਿੰਸ ਜਾਰਜ) ਜੋ ਰੇਡੀਓ ਆਰਟਿਸਟ ਰਹੇ ਹਨ ਨੇ ਭੀ ਇਕ ਗੀਤ ਗਾਇਆ।

ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਈ. ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ: ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਹੋਰੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਮੀ ਜਨ-ਸਾਧਾਰਨ ਨੂੰ ਉਲੂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਦੀ ਪੁੱਛ ਤਾਂ ਲਉ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਵਸਤੂ ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਪਾਸ ਜਵਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਕੀ ਹੈ, ਹੱਦ ਕਿਥੇ ਤੱਕ ਹੈ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਕੀ ਹਨ ਕੀ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਸਭ ਨੂੰ ਆਹਲਾ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਾਵੇਲੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਤੇ ਹਤਕ ਇਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਸੁਰਮੇ ਬੋਲੇ' ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਚ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਤੇ ਕੈਮਲੂਪਸ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਡੱਬੇ ਰਾਹੀਂ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।

Non-smokers pay less for insurance.

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

Suite 1206,
4330 Kingsway,
Burnaby, B.C.

SunLife
OF CANADA

Get your life in shape.

A Lifetime of Memories

ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ
ਪੋਰਟਰੇਟ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤ ਤੇ
ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਲਈ ਸਸਤੇ ਰੇਟ

Portraits by
Andrew W. Simpson
Master of Photographic Arts

Clearbrook Photographic Arts Inc.
2623 Cedar Park Place Clearbrook, B.C. V2J 3S4

Ph. 859-4222

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd. ATAC
Approved Agent All Major Airlines

ਸਪੈਸ਼ਲ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਸੇਲ ਲੱਗ ਗਈ

ਸਿੰਘਾਪੁਰ \$1100 ਗੇਟਰਨ ਗੁਰਗਾਂਗ \$770 ਗੇਟਰਨ ਟਰਾਂਟੋ \$199 ਗੇਟਰਨ ਇੰਗਲੈਂਡ \$625 ਗੇਟਰਨ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਮੀਗਰੇਂਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ ਕੈਲਗਰੀ ਤੇ ਐਡਮਿਟਨ \$99 ਗੇਟਰਨ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

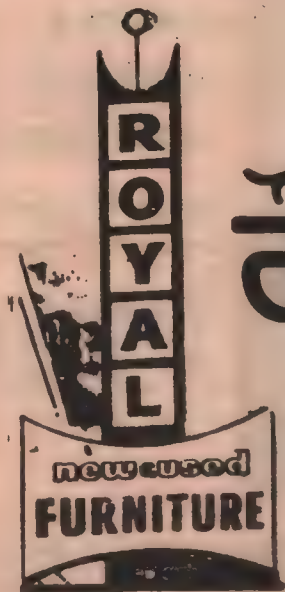
ਇਕ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟਰੇਵਲ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੱਕ ਸਸਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ Ph. 321-8777

5787 Victoria Drive, Vancouver,

AJIT KANG

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ
ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਟੋਰ

ਰੌਇਲ ਫਰਨੀਚਰ ਲਿਮਿਟਡ

2607 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

Ph. 874-9525

**ROYAL
HIGH IN
QUALITY
LOWEST
IN
PRICES**

ਟੋਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

• ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ • ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ • ਬੈਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ੀਦੋ

* New * Used or * Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

**WE WILL BEAT
ANY PRICE BY
5%**

ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ 5% ਨਾਲ ਬੀਟ ਕਰਾਂਗੇ!

ROYAL FURNITURE LTD.
2607 MAIN STREET (at 10th. AVE.), VANCOUVER, B.C.
TEL. 874-9525

LOWEST PRICES GUARANTEED

VISA

MasterCard

MASTER CARD VISA ACCEPTED

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ, ਵੈਨ
ਜਾਂ ਪਿਕ ਅੱਪ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੋ ???

ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਸ਼ੋਅ ਰੂਮ ਵਿਚ ਆਉ ਤੇ ਮਿਲੋ
ਭਵਖੰਡਨ ਸਿੰਘ ਰਖਰਾ
(BOB RAKHRA)

ਨੂੰ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ, ਵੈਨ ਜਾਂ ਪਿਕ ਅੱਪ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤ ਤੇ
ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਭਵਖੰਡਨ ਸਿੰਘ ਰਖਰਾ
Res. 324-4381

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰ MAKE ਤੇ MODEL
ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਵੀ ਹਨ

G. M. FORD, CHRYSLER, TOYOTA, HONDA, MAZDA
VOLKSWAGON, BMW SUZUKI AND MANY OTHERS.

ਕਾਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ
ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਫਾਈਨੈਂਸਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

NISSAN ਦੀਆਂ 1988 MODEL
ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਪਾਨੀ ਕਾਰਾਂ

FAMILY CARS :— MICRA, STANZA, SENTRA,
MAXIMA (FROM \$8000 and UP)

SPORTS CARS :— 200SX, 300ZX, PULSAR

VANS :— MULTI, PATHFINDER

PICK UP :— KING CAB, REGULAR OR LONG
BED, AND PATHFINDER

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਰਵਿਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸ਼ੋ ਰੂਮ 'ਚ ਆ ਕੇ BOB RAKHRA ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

JIM PATTISON NISSAN

3333 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

West Side of Main Between 17th Ave. 18th Ave.)

Ph. Off: 876-3333

SONA ENTERTAINERS

LAXMIKANT PYARELAL

in Concert
with

SUPER STARS and TOP SINGERS

On Saturday, April 16/88
At 7:30 P.M.

Pacific Coliseum (PNE), Vancouver, B.C.

Tickets: \$15, \$20, \$25, \$30, \$35

For information:

Harcharan Singh Jhutee Ph. (604) 435-3634

TICKETS AVAILABLE AT:

- Sona Enterprises : Ph. 435-3634
- Mann Music & Videos : Ph. 321-6667
- Paradise Video : Ph. 321-4064
- Tasleem Video : Ph. 873-2132
- Goyal Video : Ph. 877-7778
- Ranjeet Publication : Ph. 325-4914
- Good Morning Pan Wala : Ph. 321-4955
- Nishan Foods : Ph. 433-3207
- Rose Video Richmond : Ph. 276-0454
- T.J. Video Delta-Surrey : Ph. 581-4475
- Aman Video Delta & 588-4551
- S.J. Food, N. Van. : Ph. 986-3212
- Amar Foods, Clearbrook : Ph. 853-6458
- Sun Foods, Mission : Ph. 820-1650
- Island Video Victoria : Ph. 384-5322
- Walia Foods : Ph. 321-7262
- Bombay Video : Ph. 325-3287
- Sapna Sarees : Ph. 435-0056
- Patel's Super Market : Ph. 255-6729
- Popular Video : Ph. 433-5828
- Vancouver Bridal Shop : Ph. 435-2421

☆ Tickets Available at Vancouver Ticket Centre (604) 280-4444 ☆

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

BRAR NATURAL FLOUR MILLS

— ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਫੁਰਮ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ —

ਚਾਹੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਓ ਜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਬਣਾਓ

ਫੋਨ : 204-632-5360

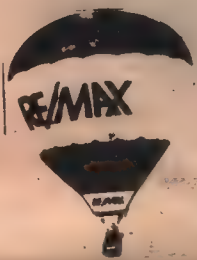
ਗਰੋਸਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ

ਮੁਵੀਆਂ — ਟੋਪਾਂ ਵੀ ਇਥੋਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Ph. 775-6989

830 - NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN.

ਵਧੀਆ ਮੱਕੀ ਪੀਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ
ਵਧੀਆ ਵੇਸਣ ਪੀਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੱਕੀਆਂ
ਨਵੀਆਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ

REMAX REALTY

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿੱਤਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਅਵਤਾਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph. Off: (204) 694-5000

Res: 694-3198

Pager 942-7788 #02284

10 - 2230 McPhillips St., Winnipeg, MB R2V 3C8

Sales Representative

ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਵੀ ਇਥੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ
ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਦਾਜ਼-ਵਰੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਣਵਾਓ
ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ
ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ
ਵੰਨ ਸਵੰਨੇ ਸੂਟ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਜ-ਵਰੀ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ, ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਰਤਾਓ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Kohinoor Jewellers & Fabric Centre

953 Notre Dame Ave. WINNIPEG, MAN. R3E 0M8

Res. 633-6567

Ph. Bus. 772-3937

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੇਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

Automotive Repairs — Alignment and Wheel Balancing

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੇਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIFEG, MAN.

ਦੱਖਣੀ

ਅਫਰੀਕਾ

ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ

— ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

ਐਲਬੀ ਜ਼ਾਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਵਧਾ ਕੇ ਚਾਬੀ ਘੁਮਾਈ। ਅਚਾਨਕ ਕਾਰ ਵਿਚ ਫਿਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਬੰਬ ਫਟਿਆ ਭੁਬਲ, ਲੋਹਾ, ਪਲਾਸਟਿਕ, ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਐਲਬੀ ਦੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਖਿਲਰ ਗਏ। ਐਲਬੀ ਦੇ ਝੁਲਸੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੰਬ ਕਿਸ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ?
ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ?

ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵੀਰਵਾਰ ਅੱਠ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਾਪਰਿਆ। ਐਲਬੀ ਵਕੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਵੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮਪੂਤੋ ਵਿਚ ਓਥੋਂ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮਨੋਰਥ ਵਕਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚੋਂ

ਓਥੋਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਕਾਲੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਗੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਓਥੋਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਗੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ, ਰਾਜਸੀ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਰ ਪੱਖ ਨਿਰਾਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਫੂਤ ਛਾਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਕੋਹੜ ਹੈ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਰੇਕ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਨੁਖਤਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਬੁਕਦਾ ਹੈ ਐਲਬੀ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਜਾਨ ਬੁਰਥਾਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਐਲਬੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਗੋਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਗੋਰੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉੱਚੀ ਪਦਵੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਐਲਬੀ ਦੀ ਸੁੱਚੀ ਆਤਮਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਏ. ਐਨ. ਸੀ. (ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਏ. ਐਨ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੈ। ਸੱਠਵਿਆਂ ਵਿਚ ਐਲਬੀ ਕਈ ਸਾਲ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਪਿਛੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ Prison diary of Albi Sachs ਲਿਖੀ।

ਐਲਬੀ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੰਬ ਕਿਸ ਨੇ ਰੱਖਿਆ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਰਿਮਾਣ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੋ ਪਾਸੇ ਵਲ ਉੱਗਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ : ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਏ. ਐਨ. ਸੀ. ਦੇ ਸਿਰਕੱਢ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਕਤਲ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਤੁਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਪੈਰਿਸ ਵਿਚ ਏ. ਐਨ. ਸੀ. ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ Dulcie September ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੁੰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਲਬੀ ਉੱਤੇ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਗਵਾਈ ਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ

(ਐਲਬੀ ਜ਼ਾਕਸ ਬੰਬ ਨਾਲ ਘਾਇਲ। ਫੋਟੋ ਗਲੋਬ ਐਂਡ ਮੇਲ ਵਿਚੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ)

ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭੀੜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਪਾਸ ਅਤੇ ਜੇਮਲ ਪੱਡੇ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਰੋਹ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਕਤਲ ਕਿਸ ਨੇ ਕਰਵਾਏ ਐਲਬੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵਾਂਗ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਅਜੇ ਕੋਈ ਪਰਿਮਾਣ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ ਇਤਨਾ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਉੱਗਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਉਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਸਿੱਧਾ, ਅਸਿੱਧਾ ਤੇ ਘਿਨਾਉਣਾ ਹੀਲਾ ਵਰਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੇਰ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਤੁਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਜਾਸੂਸੀ ਮਹਿਕਮਾ, ਪੁਲੀਸ, ਮਿਲਟਰੀ, ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ, ਅਤੇ ਅਸਲੇ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਇਕ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਸਭਾਯ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਸਰਦ-ਖੂਨੇ ਕਤਲ ਹੋਈ ਜਾਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ?

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਾਂਗ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਮੀਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸ ਤੱਕ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਓਥੇ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਰ ਬੈਂਜਮਿਨ ਮਲੋਇਸ ਅਤੇ ਡੂਲਸੀ ਸੈਪਟੈਂਬਰ ਵਰਗੇ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਘੱਟ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ। ਐਲਬੀ ਜ਼ਾਕਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਵੀ ਏਸੇ ਕੜੀ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਲੇਖਕਾਂ, ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਔਖਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਬੁੱਕੇ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਦਾ ਬੁੱਕ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹਾਂ ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਐਲਬੀ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਐਲਬੀ ਜ਼ਾਕਸ

— ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

ਐਲਬੀ

ਮਿੱਤਰਾ

ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਰ 'ਚ ਬਹਿੰਦਾ

ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਕਾਹੜੇ ਮੌਤ ਜਿਹਾ ਕੁਝ ਤੁਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ?

ਨਹੀਂ ਅਜਨਬੀ ਮਿੱਤਰਾ

ਮੇਰੀ ਕਾਰ 'ਚ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ, ਰੋਹ ਦਾ ਭਰਿਆ ਸਗਲ ਸਵੈਂਟੇ

ਸਣੇਂ ਸਲੱਮਾਂ ਵਸਦਾ।

ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਰੇ ਘਾਹ, ਪੂਲ, ਫੁਹਾਰੇ, ਚਾਂਦੀ ਵਾਲੇ ਗੇਟਾਂ ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਟੋਲਾ

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਸਦੇ ਸਵੈਂਟੇ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਿੰਦਾ

ਮੇਰਾ ਜੀਣਾ ਕਦੇ ਨ ਸਹਿੰਦਾ।

ਐਲਬੀ ਐਲਬੀ

ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਿੱਟਾ ਗੋਰਾ ?

ਨਹੀਂ ਅਜਨਬੀ ਮਿੱਤਰਾ

ਮੈਂ ਨ ਗੋਰਾ ਨਾ ਕਾਲਾ। ਮੈਂ ਕਦ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਫਸਿਆ।

ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਤਾਂ ਇਕ ਤਹਿ ਚਿੱਟੀ ਇਕ ਤਹਿ ਕਾਲੀ

ਚਿੱਟੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਦਰ ਲਗਦਾ।

ਐਲਬੀ ਐਲਬੀ ਐਲਬੀ

ਤੇਰੀ ਕਾਰ 'ਚ ਬੰਬ ਫਟਿਆ ਕਿ ਫਟਿਆ

ਤੇਰਾ ਹਾਸਾ ਬਸ ਮੁੱਕਿਆ ਕਿ ਮੁੱਕਿਆ।

ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਭੁਬਲ, ਵਸਤਰ, ਵਾਂਹ ਦੇ ਟੁਕੜੇ

ਵਾਂਗ ਸਵੈਂਟੇ ਖਿਲਰੇ।

ਖੜੀ ਭੀੜ ਨੇ ਸਹਿਮ ਜਿਹੇ ਵਿਚ ਤੱਕਿਆ

ਸੇਕ 'ਚ ਵਾਲ ਹੋਏ ਘੁੰਗਰਾਲੇ, ਬੁਲ੍ਹ ਮਟੇ, ਰੰਗ ਕਾਲਾ

ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਐਲਬੀ ਮਿੱਤਰ ਹੋਇਆ।

(8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1988)

(ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਐਲਬੀ ਜ਼ਾਕਸ ਉੱਤੇ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 88 ਨੂੰ ਬੰਬ ਦਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਵੈਂਟੇ : ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਜਨਾਨ ਜਿਥੇ ਫਾਟੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਘੱਲ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ)

ਇਹ ਜੋ ਅੱਥਰੂ ਕਮਲਾ ਰਮਲਾ

ਬਾਲ ਵਾਂਗਰਾਂ ਰੁੱਸਿਆ ਰੁੱਸਿਆ

ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਡੱਕੀ ਬੈਠਾ

ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਾ ਦੇ

ਮਤੇ ਇਹ ਭੁਲ ਭੁਲੇਖੇ ਕਿਧਰੇ

ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇ

ਚਿਣਗ ਚਿਣਗ ਠਰ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਾਮ ਢਲੇ ਜਦ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਿਚ

ਬੂਹੇ ਪਿਛੇ ਦੀਵਾ ਬਲਣਾ

ਕਾਲੇ ਫੁਲ ਗੁਲਾਬ ਵਾਂਗਰਾਂ

ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ

ਤੇਰੇ ਸ਼ਾਇਰ ਪੁੱਤ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖਿੜ ਜਾਣਾ

ਇਸ ਕਮਲੇ ਅੱਥਰੂ ਨੇ ਫਿਰ ਨ ਰੁਕਣਾ

ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਪੱਕਾ ਲਾ ਕੇ

ਸਤਲੁਜ ਵਾਂਗਰ ਹੜ੍ਹਨਾ

ਮਾਂ ਨੀ ਮਾਂ ਤੇਰਾ ਪਰਬਤ ਜਿਗਰਾ

ਕਣ ਕਣ ਰੁੜ੍ਹਦਾ ਜਾਣਾ।

ਬੈਂਜਮਨ ਮਲੋਇਸ

(ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਬੈਂਜਮਨ ਮਲੋਇਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ। ਬੈਂਜਮਨ ਨੂੰ 1985 ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ)

ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

ਮਾਂ ਨੀ ਮਾਂ ਤੇਰਾ ਕਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਮੋਇਆ

ਸਾਡਾ ਕਾਲਾ ਸ਼ਾਇਰ

ਤੇਰੀ ਅੱਖ 'ਚ ਦਗਣ ਸ਼ਰਾਰੇ

ਸਾਡੀ ਅੱਖ 'ਚ ਹੰਝੂ ਆਇਆ।

ਜਿਸ ਸੂਲੀ ਤੇਰਾ ਗੀਤ ਬੋਲਦਾ

ਪੁੱਤਰ ਚੜ੍ਹਿਆ

ਉਸ ਸੂਲੀ ਤੇ ਫੁਕ ਮਾਰਦੇ

ਗੁੰਮ ਸ਼ੁੰਮ ਬੈਠੇ ਉਸਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਾ ਦੇ

ਪੌਣਾਂ ਵਿਚ ਖਿਡਾ ਦੇ।

ਜਿਸਦੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦਾ ਲਿਖਦਾ

ਤੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਤੁਰਿਆ

ਤੱਕ ਇਹ ਬਾਲਕ

ਅਧ ਪਚੋਧੀ ਕਵਿਤਾ ਚੁੱਕੀ

ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਭੁੱਜੇ ਰੁੱਸਿਆ ਬੈਠਾ

ਆਖੇ ਮੈਨੂੰ ਲਾਰਾ ਲਾ ਕੇ

ਸ਼ਾਇਰ ਕਿਥੇ ਤੁਰਿਆ

ਅਜੇ ਤੱਕ ਨ ਮੁੜਿਆ

ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ

ਕੰਨ 'ਚ ਕੁਝ ਸਮਝਾ ਦੇ।

ਤੱਕ ਇਹ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ ਵਾਂਗਰਾਂ

ਸੱਚ ਦੀ ਦੇਹ ਵੀ ਠਰ ਨ ਜਾਵੇ

ਸੱਚ ਨ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਉਗਦਾ

ਸੱਚ ਨ ਅਗੋਂ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ

ਸੱਚ ਨੂੰ ਮਾਵਾਂ ਜਨਮ ਦੇਂਦੀਆਂ

ਚੱਲ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ

ਪੁਤ ਲਈ ਕਾਲਾ ਮੁਕਟ ਸਾਂਭਿਆ

ਸੱਚ ਦੇ ਸੀਸ ਸਜਾ ਦੇ।

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ,
ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ
ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ ਜੋ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਏਸੇ ਥਾਂ ਹੈ:

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

Moti Flour Industries

620 - Sophia St., SELKIRK — MAN.

Ph. 204-482-4111
Or. 204-785-1054

100% ਫੁਰਮ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ
ਵੇਸਟ, ਦਲੀਆ, ਮੱਕੀ ਦਾ ਆਟਾ ਹੋਲਸੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ

GRIND YOUR OWN MASALA

ਆਟਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ
ਸਕਦਾ ਹੈ

AMAN REALTY

1223 MARICHAM ROAD, WINNIPEG, MAN. R3T 4B1

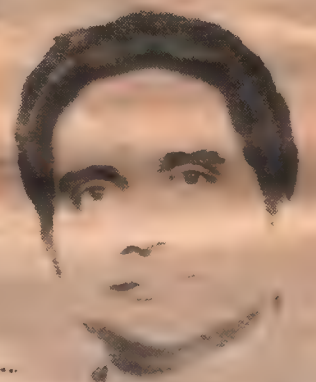
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਵੇਂ: ਮਕਾਨ, ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਲਾਕ, ਕੋਈ ਭੀ ਬਿਜਨਿਸ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ,
ਹੋਟਲ ਜਾਂ ਮੋਟਲ

- ਖ਼ੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇ
 - ਮਾਰਗੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ
 - ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ
- ਤਾਂ ਸਾਡੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵੇਚਣ ਵੇਲੇ 7% ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

CALL: Bus. 269-4411, Res. 261-7598, Pager
942-0141 Code 5697

Member: WPG Real Estate Board, Manitoba Real Estate Assoc. Canadian Real Estate Association

BALDEV S. BEDI M.A. B.A. (Hons.)
BROKER AND COMMISSIONER
FOR OATHS
in and for the Province of Manitoba

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਜਾਂ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੋਂ

ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
 - ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
 - ਮਾਰਗੇਜ਼ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
 - ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਕਬਰਾਂ ਉਡੀਕਦੀਆਂ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ

ਸਿਆਲਾਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗਵਾਂਢ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਕੇ ਅਸੀਂ ਉਭੜਵਾਹੇ ਉਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਸਵਾਲ ਭਰੀ ਨਿਵਾਹ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਤਾਕੀ ਦੀ ਜਾਲੀ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਲਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਦੀ ਸੁਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਬਾਹਰ ਸਨਾਟਾ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਜੀਪਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅੱਗ-ਪਿੱਛ ਭੱਜਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਭਾਰੇ ਭਾਰੇ ਬੂਟੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਾਂਗ ਕਦਮ ਧਰਦੇ ਸਾਡੇ ਗਵਾਂਢ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਾਹ ਰੋਕ ਕੇ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਖੜਕੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਕਿਆਸ ਲਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੋਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਦੂਜਾ ਉਂਗਲ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਕੇ ਆਖਦਾ 'ਚੁੱਪ ਚੁੱਪ ਬਾਹਰ ਸੁਣ'।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਗਵਾਂਢ ਵਿਚ ਇਕ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਦਾਲ ਦੀ ਕੋਲੀ ਵਟਾਉਣ ਤਕ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੀ। ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਬਹੁਤ ਗਲਾਧੜ ਸੀ ਦੂਜਾ ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਿਹਲੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਬਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿੱਟੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਮਾਰਕੀਟ ਪਿਕਨਿਕ ਆਦਿ ਲਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਸਾਡਾ ਸਹੇਲਪਣਾ ਪਲਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੰਨੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਵਿੱਥ ਬਣੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੇਰਾ ਜੀ ਕਰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਝਾਕ ਕੇ ਦੇਖਾਂ ਕੀ ਹੈ? ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਟਾ ਕੇ ਵੀ ਸਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਅਪਣੇਤਰ ਵਾਲਾ ਨਾ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਬਨਾਵਟੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਇਮਪਰਟੈਂਟ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਹਸਬੈਂਡ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਧਾਕ ਬਾਰੇ ਸ਼ੇਖੀਆਂ ਮਾਰਦੀ। ਮੈਂ 'ਹਾਂ' ਵਿਚ 'ਹਾਂ' ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਬਿਨਾਂ ਹੱਸਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਮੈਂ ਉਪਰਲੀ ਤਹਿ ਤੋਂ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਉਚੀ ਸਾਰੀ ਹੱਸਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਹੋ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੱਪੜਾ ਪਸੰਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਉਹ ਕੱਪੜਾ ਉਂਗਲਾਂ ਵਿਚ ਫੜਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਆਖਦੀ 'ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ?'

ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੇ ਉਕਾ ਹੀ ਪਸੰਦ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀ। "ਹਾਂ ਜੀ ਦੇਖੋ ਰੰਗ ਕੀ ਸੋਹਣੀ! ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬੜਾ ਪਾਪੂਲਰ ਹੈ। ਥੋਡੇ ਬਹੁਤ ਜਚੁਗਾ।" ਇਹ ਸਭ ਕਹਿੰਦੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਸੁਆਦ ਬਕਬਕਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਦਰ ਅਸਲ ਸਾਡੀ ਛੋਟੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੀ ਰੱਖਦੀ ਉਝ ਮੈਨੂੰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦਾ ਵਰਤਾਵ ਬਹੁਤਾ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕਈ ਜਵਾਨ

ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਦੇ ਭਾੜੇ ਰੋੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਅੰਦਰ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਕਿਤੇ ਬੱਸ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਇਸ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਸੀਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਤਰਲੇ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਦਿਨ ਗਏ ਪੁੱਤ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੋ ਪਲਾਂ ਲਈ ਦੇਖ ਸਕੀ ਸੀ। ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਚੱਜ ਨਾਲ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਲਿੱਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰ ਦਰ ਕਰਦਾ ਚਿਹਰਾ ਕਿਵੇਂ ਮੁਰਝਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਮਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਈ ਛੁਡਾ ਲਵੋ।" ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਵੇਚ ਕੇ ਵੀ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਕਿਤੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਅੰਤਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਗਲਾ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਮਸਾਂ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਂ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤ ਦੇ ਨਾਂ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਬੜੇ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਪੱਚੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਪਾਟੀ ਲੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਝੋਲੀ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਕਾਉਂਦੇ ਬਹੁਤ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੁੰਡਾ ਬੇਕਸੂਰ ਹੀ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਪੈਰੀਂ ਪੱਗ ਧਰਦੇ ਸਨ। ਮਾਵਾਂ ਝੋਲੀ ਫੈਲਾ ਫੈਲਾ ਕੇ ਇਸ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਤਰਲੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਵੇਂ ਕਾਲਜਾ ਚੀਰ ਕੇ ਦਿਖਾਈਏ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਹੈ, "ਪਰ ਇਹ ਟਸ ਤੋਂ ਮਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਦੋਂ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਆਪਣੇ ਹਸਬੈਂਡ ਦੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਬਾਰੇ, ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਗਊ, ਗਰੀਬ 'ਤੇ ਦਇਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੱਸਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੋਫੀਸਟੀਕੇਟਿਡ ਜਤਨਾਲੀ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਸਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਕੇ ਹੋਏ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਭਾਫ ਨਾ ਕੱਦੀ। ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੁਹਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਘ੍ਰਿਣਾ ਹੁੰਦੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੀ ਮਾਂ ਜੋ ਇਕੱਲੀ ਬਾਹਰ ਮਿਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਛੋਟੇ ਭਾਡੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਿਆ ਸਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਗਰੁਰ ਨਾਲ ਨੱਕ ਭੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ (ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ.) ਬਾਰੇ ਆਖਦੀ।

"ਗਰੇ ਚੰਮ ਨੂੰ ਕੀ ਚੱਟਣੈ? ਅਗੀ ਜੀ ਸਕੀਰੀ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਅੱਗਾ ਨਾ ਪਿੱਛਾ ਜਿਹਦੇ ਭਰਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਤਾਂ ਜਮਾਈ ਦੀ ਪਿੱਠ ਸਦਾ ਈ ਨੰਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਐ। ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਦਿਨ ਰਾਤ ਖੂਹ ਦੀ ਮੋਣ 'ਤੇ ਖੇਡਦੇ। ਇਹਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ ਦੀ ਨਾ ਲੱਥੀ ਦੀ।"

ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਫਸੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਸਭ ਕੁਝ ਤਾੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ, "ਬੁੜੀ ਕੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਕਰਦੀ ਸੀ?" ਦਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅੰਦਰੋਂ ਹਾਂ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਨਾਂਹ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ

ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ।

ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਕਾਂ ਵਰਗਾ ਰੋਲਾ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਬੇ-ਤਰਤੀਬਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਿਆ ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਦਾ ਗਰੀਨ ਸਿਗਨਲ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵਾਹੋ-ਦਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਇਉਂ ਭੱਜ ਪਏ ਜਿਵੇਂ ਰੇਸ ਵੇਲੇ ਸੀਟੀ ਵੱਜਣ 'ਤੇ ਸਭ ਰੇਸਰ ਭੱਜਦੇ ਹਨ। ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਦੀ ਗੋਲ ਵਾਂਗ ਕਈ ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੱਗੋਂ ਗੁਜਰ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਬਾਹਰਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਜਵਾਨ ਮੁਥੇ ਮੂੰਹ ਢੇਰੀ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵਾਂਗ ਨੰਗੀ ਪਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕੋਲ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਟੋਆ ਜਿਹਾ ਬਣਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿਬੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁਰੀ ਸੀ ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲ ਆਉਂਦੀ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਬੇ-ਤਹਾਸ਼ਾ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਧੀਰਜ ਧਰਾਉਂਦੇ, "ਭੈਣ ਜੀ ਹੌਂਸਲਾ ਕਰੋ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ। ਖਬਰੇ ਪਾਪੀ ਕੀ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਪਰ ਆਲੇ ਨੇ ਹੱਥ ਦੇ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੋਤੀ ਪੁੰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨੇ ਕੋਈ ਦਿੱਤਾ ਲਿਆ ਈ ਮੁਹਰੇ ਆ ਗਿਆ।" ਸਾਡੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲਾਸੇ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਚੁੰਨੀ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਿਸ਼ਕੀਆਂ ਭਰਦੀ।

ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਹੋਰਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਤੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨੀ ਆਉਂਦਾ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਭਲਾ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਘਬਰਾਉਂਦੀ ਐਂ। ਆਏਂ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜੇ ਬਈ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪੈ ਜੇ।" ਕੋੜੇ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਆਈ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਵਾਕ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੇ ਸੁਣਿਆ, "ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣਦਾ?" ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ "ਨਾ ਪਰਾਏ ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਐਂ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਕਰੋ। ਖਬਰੇ ਕਿਹੜੀ ਮਾਂ ਦੇ ਕਾਲਜੇ 'ਚ ਅੱਜ ਛੇਕ ਹੋਇਐ।"

ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੇਵੀ ਵਰਗੀ ਲੱਗੀ ਜੋ ਦਰ 'ਤੇ ਮਰੇ ਦੁਲਮਣ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਦੀ ਮੌਤ ਵਾਂਗ ਹੰਦਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਉਸ ਦਰਿਆ ਜਿੱਡਾ ਲੱਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਲੁਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰਲੀ ਤਹਿ 'ਤੇ ਉਠਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਉਸ ਲਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਆਖਦਾ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਪਰ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੇ ਲਾਸ਼ ਉਪਰ ਚਿੱਟਾ ਕੱਪੜਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਇੰਨੀ ਉਚੀ ਧਾਮ ਮਾਰੀ ਕਿ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸੋਜਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੁੰਡਾ ਮੌਤ ਦਾ ਬੁਹਾ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਈ ਲੋਕ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਲਾਵਾਰਸ ਪਤਾ ਲਗਣ ਤੋਂ ਲਾਸ਼

Speak Up... Join In... Be Proud

From April 17 to 23, 1988, Canadians will participate in National Citizenship Week — a celebration of our citizenship and what it means to be Canadian.

Although in law Canadian citizenship has existed only since 1947, the spirit that gives Canadians their special identity has lived since the earliest days of Confederation.

Equality, diversity and community are the essential ingredients of that spirit, and basic principles of Canadian society.

During National Citizenship Week, people in every corner of the nation, of all ages, will be showing what being Canadian means to them. In schools, in community centres, offices and neighbourhood businesses across the country, Canadians will be doing something special for Canada.

So speak up! Join in! Be proud — to be Canadian!

Being Canadian

Canada

NATIONAL CITIZENSHIP WEEK
APRIL 17 to 23, 1988

FOR MORE INFORMATION CONTACT YOUR LOCAL CITIZENSHIP COURT

Department of the Secretary of State of Canada

Secrétariat d'Etat du Canada

ਗੀਤ

ਜਸਪਾਲ ਸੂਸ, ਅਮਰੀਕਾ

(ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥ ਪੱਥ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ)

ਚੁੱਪ ਕਰਾਵੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਪਿਆਰਾ ਰੋਵੇ।
ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਖਾ ਖਾ ਫੁਰੀਆਂ, ਖੂਨ ਦੇ ਹੰਝੂ ਚੋਵੇ।

ਪਸਤੌਲਾਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਰਲਕੇ, ਹੈ ਇਸਦੀ ਹਿਕ ਸਾੜੀ,
ਹਾਏ! ਮੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸ ਲਿਖਤੀ ਸਿਕਮਤ ਮਾੜੀ।

ਲੱਭੇ ਜਾ ਉਹ ਚੋਰ ਉੱਚਕਾ, ਜੋ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਖੋਹਵੇ
ਚੁੱਪ ਕਰਾਵੇ

ਇਸ ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਪੱਤੀ ਪੱਤੀ, ਟਾਹਟੀ ਟਾਹਟੀ ਪਿੱਟੇ,
ਚਰੀ ਬਾਜਰਾ ਗੰਨੇ ਰੋਵਣ, ਰੋਣ ਕਣਕ ਦੇ ਛਿੱਟੇ।
ਨਿੱਤ ਨਵਾਂ ਕੋਈ ਖਿੜਦਾ ਗੁੰਦਾ, ਖੂਨ ਦੀ ਭੋਟਾ ਹੋਵੇ।

ਚੁੱਪ ਕਰਾਵੇ

ਤ੍ਰਿਸੁਲਾਂ ਨੇ ਉਗੀਆਂ ਥਾਂ ਥਾਂ, ਤੇਗਾਂ, ਬੰਬ ਤੇ ਫੁਰੀਆਂ,
ਪਿਆਰ ਦੇ ਘੁੱਟਣ ਤੇ ਉਹ ਸਾਂਝਾਂ, ਕਿਹੜੇ ਪੱਤਣੀਂ ਰੁੜੀਆਂ
ਦੌਤ ਜਨੂੰਨੀ ਨਫਰਤ ਵਾਲਾ, ਵੀਰ ਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹਵੇ।

ਚੁੱਪ ਕਰਾਵੇ

ਆਉ ਭੈਣ ਵੀਰੋ ਆਉ, ਆਉ ਮਿਤਰੋ ਯਾਰੋ,
ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਉਤਾਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਕੋਈ ਢੰਗ ਵਿਚਾਰੋ
ਰਾਖ ਕਰ ਦਿਓ ਜਾਲ ਕੇ ਉਸਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਇਸਨੂੰ ਕੋਹਵੇ।
ਚੁੱਪ ਕਰਾਵੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਪਿਆਰਾ ਰੋਵੇ।
ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਖਾ ਖਾ ਫੁਰੀਆਂ, ਖੂਨ ਦੇ ਹੰਝੂ ਚੋਵੇ।

ਧਰਮ ਤੇ ਫਲਸਫਾ

ਸਿੱਖ—ਰਾਜਨੀਤੀ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਵੈਨਕੂਵਰ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਬੜੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਲਈ ਵੈਰਾਗੀ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੈਰਾਗੀ ਹੀ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦਾ, ਹੀਰੋ ਨੂੰ ਗੁਦਾਵਰੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੈਰਾਗੀ ਲਈ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਤੇ ਫਕੀਰੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਵੈਰਾਗੀ ਹੋਣ ਤੇ ਰਾਜੇ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਤਿਆਗਦੇ ਤੇ ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਛੱਡਦੇ ਸੁਣੀਂਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੀ ਅਵਸਥਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਹੈ। ਭਾਣੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ, ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ

ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵੇਲੇ ਮਿਸਿਜ਼ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਗਲ ਪੈ ਗਈ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਤਾਂ ਪਥਰਾਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਦੇਖਦੀ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਧੌੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਸੁੰਘਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਫੇਰ ਵਾਪਸ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਆ ਕੇ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਵਿਚ ਵਿਛੇ ਕਾਰਪੈਟ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ, “ਹੈ ਹੈ ਸੁਖੀ ਸਾਂਦੀ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਜੇ ਕਿਉਂ ਬੈਠਦੇ ਹੋ ਅਗੀ ਜੀ ਬਦਸ਼ਹੀ ਨਾ ਚਿੱਤ 'ਚ ਲਿਆਓ।” ਜਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਰੋਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਉਠ ਕੇ ਸੌਣ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਖਤ ਨਿਕਲਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ —

“ਭੈਣ ਜੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰ ਆਉਣ ਦੀ ਗੁਸਤਾਖੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੀਤੋਂ ਕੇ ਚੁਬਾਰੇ ਦੀਆਂ ਝੀਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ ਦੇਖਦਾ ਅੱਖੀਆਂ 'ਚੋਂ ਹੜ੍ਹ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿਚੋਂ ਇਕੋਨੇ ਆ ਕੇ ਆਪਾਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਿੱਕ 'ਤੇ ਵਿਖਰ ਗਏ ਹਾਂ। ਤੇਰੀ ਡੋਲੀ ਤੁਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਸੁੰਨਿਆਂ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਆਪਾ ਵਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਥੋਮ ਨਾਲ ਬੰਨ ਦਿਓ। ਆਪਣਾ ਘਰ ਉਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰੀ ਛੱਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੋਣ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿਵੇਂ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਚੰਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਸੌਂਹਰੀ ਨੀ ਜਾਣਾ।” ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੌਂਹਰੀ ਆਉਣ ਦਾ ਗੁਨਾਹ ਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਦਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁੱਟਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਥੀ ਤੇਰੇ ਸੁਹਾਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਹਨ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਵੀਰ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਖੰਭ ਖਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਲਗਣੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਾਂ ਜਾਇਆ ਹਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਭਾਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਵਾਰ ਸਕਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਮਰੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਓ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਇਕ ਲੱਖ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਪੱਤਰ ਧਮਕੀ ਨਹੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਚਨਾ ਹਿੱਤ ਹੈ ਕਿ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕੋਂ! ਕੀ ਸਾਡਾ ਜੀ ਨੀ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ “ਘਰਾਂ” ਨੂੰ ਪਰਤੀਏ? ਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਡੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਲਾਇਆ ਹੈ? ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕੱਚੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪੱਕੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਪਾਲਦੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇਹਲੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਛੇਜੇ ਬਣਾ ਕੇ ਹਰ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੇਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਸਾਡੀਆਂ ਜਵਾਨੀਆਂ ਡੁਲ੍ਹਣੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕੋਂ ਕਦੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਦੇਖੋ — ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ “ਟੈਂ” ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਨੀ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਅਸੀਂ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕਹੀਏ। ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੀਏ?”

ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਈ ਜਗਾਹ ਜੀਵਤ-ਮਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜੀਵਤ ਮਰ ਕੇ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਾ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਦਸਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨੂਰ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਇਕੋ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਾਰਕ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੁਰਭਾਈ ਸਮਝ ਕੇ ਸਭ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਈ। ਸਿੱਖ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਘਨਈਆ ਜੀ ਵਾਲੀ ਸਮ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਆਪਣੇ ਮਤਲਬ ਦੇ ਪਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਭਾਈ ਕਰਕੇ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪੀਰ ਸਦਵਾਇਆ ਸੀ। ਅਜ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪੰਥ ਦਾ ਬਾਨੀ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਨ — ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਤੁਲ ਤੋਲਿਆ ਅਤੇ ਚਤਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਿਚ ਘਸੋੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਸਤਿ ਨੂੰ ਅਸਤਿ ਤੋਂ ਨਖੇੜ ਕੇ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਤਿ ਅਸਤਿ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਸਤਿ ਨਹੀਂ, ਅਸਤਿ ਹੈ, ਮਾਇਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਤਾਂ ਜਗਤ-ਧਰਮ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਧਰਮ ਨਾ ਬਣ ਸਕਣ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਸਤਿ ਧਰਮ ਵਿਚ ਅਸਤਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਆਦਿ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮਜ਼ਹਬ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਨਿਰਮਲ ਰਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਲਤਾ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਂ ਨਿਰਮਲ ਕਹਿਣੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ।

ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਬਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗੇ, ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੁੰਗੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਲਾਜ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਦਿਲੋਂ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਬਾਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਵਾਉਣੀ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਹਿਰਸ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਹੋਮ ਲੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਾਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਭ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਸ ਗੰਜ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਜੰਦਰੇ, ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਲੜਾਈਆਂ, ਕਈ ਕਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਚੌਧਰ ਦੀ ਖਾਤਰ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਵੀ ਹੱਡ ਗੱਡੇ ਹਿਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮਾਇਆ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਪੂਜਾ ਦੇ ਧਨ ਨੇ ਮਹੰਤਾਂ ਦੀ ਮਤਿ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਸੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੁਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਚੰਗੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਝਗੜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਠੋਸ ਵੇਟਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਪੰਥ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਖਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਹੰਤਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਰਾਜਸੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਨਕਲ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਹ ਗਲਤ

ਸਾਧਨ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੋ ਅੱਡ ਅੱਡ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ ਤਦ ਤੋਂ ਹੋਏ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੇਟਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਗਰਜ਼, ਅਣਖ ਵਾਲੇ ਸਜਣ ਰਾਜਸੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜਣੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਰਸੀਏ, ਉਚੀ ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ ਵਾਲੇ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਵਾਸਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਜੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਥਾਪੇ ਜਾਣੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਿਆਈ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ।

ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਕੇਂਡਲ, ਡਬਲ ਰਸੀਦਾਂ, ਗੋਲਕ ਵਿਚੋਂ ਮਾਇਆ ਕੱਚੀ ਜਾਣੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਘੱਟ ਸੰਗੀਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੇਟਾਂ ਖਾਤਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿਠ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਉਚੇ ਹੋਣਾ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬੱਲੇ ਪੂਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ: ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਜਦ ਨਨਕਾਣੇ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਾ ਮਹੰਤ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾਸ ਦਿੱਲੀ ਜੇਹਲ ਵਿਚ ਕੈਦ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਕੇ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲ ਛੇੜਨੇ ਰਹਿ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਮਹੰਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਇਆ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਤਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਸੋ ਕੀਤਾ —

ਹੁਣ ਦੇਖੀਏ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਇਆ ਜਾਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਆਤਮਕ ਧਰਮ ਨੂੰ ਉਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਐਨੀ ਘਰ ਕਰ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਦਵੈਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਧ ਪਾਠ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਮਿਲਣ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਅਰਥ ਵੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ?

“ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ” ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮੁਖ-ਵਾਕ ਨਹੀਂ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ, ਦੀਵਾਨਾਂ ਆਦਿਕ ਵਿਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਲਗੇ ਹਨ?

ਇਹ ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਵੈਤ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਲੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਹੈ — ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੰਨਾ 645 ਦੀ ਅਖੀਰਲੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਦਲਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਬਾਣੇ ਨਾਲ ਖਾਲਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਹੋਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਲੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ (ਚਲਦਾ)

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)

Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060

FREE!! FREE!!!
1-5x7 STUDIO PORTRAIT
\$15.00 Value— Free with this Coupon
With any Photo

ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਇਕਸ਼ਾਫ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਲਝਣ 'ਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਨਸਨੀਯੋਜ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਛੁੱਟ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਰੱਖਣ

ਲਈ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਭਾਜੜ ਪਾ ਰੱਖੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਪਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ (ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ) ਉਤੇ ਕਿੰਤੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਹ ਪੱਤਰ "ਲੀਕ" ਹੋ ਕੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪਣ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਛਿੜਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਕਸੂਤੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

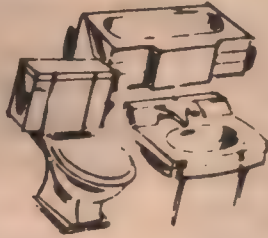
ਭਾਵੇਂ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਦੋ ਰਿਸਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਛਪੀ ਆਪਣੀ ਇਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਦੰਦਰਾ ਸਵਾਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ 30-40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਰਕਾਰ ਭੰਗ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਬੇਧਿਆਨੀ ਵਿਚ ਕਹੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਰਚ 1987 ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁਧ ਪਹਿਲਾ ਗੋਲਾ ਦਾਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਨਿਤ ਦਿਨ ਨਵੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਵਿਚ ਫਸਣਾ ਪਿਆ।

ਹੁਣ ਮੁੜ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸ਼ੱਕ, ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਤੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ 1987 'ਚ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਕੌਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਕੌਣ ਵਿਰੁਧ। ਬਹੁਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਚ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨਾ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਆਹੁਦਾ ਤਿਆਗਿਆ ਸੱਤ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਿਸਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਟਰਵਿਊ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਉਦੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

PAUL'S PLUMBING, ELECTRICAL & HEATING SUPPLY

Plumbing & Bathroom
Fixtures & Supplies
Hot Water Tanks
Hot Water Heating & Supplies
And Instalations

We cut and thread galvanized pipe
We Cut keys also.

"Free customer parking at rear"

4578 Main St., At 30th Ave., Vancouver, B.C.

Sales: 872-3118

Service: 872-7227

HINDI, Punjabi Spoken

Thinking of Buying or Selling

New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

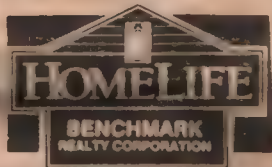
ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ
ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

Bench Mark Realty Corp.

10 - 6830 King George HWY. Surrey

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ (ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਚਮੀਨ ਖ਼ੀਦਤ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੋਰਗੇਜ਼ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨੀ
 - ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਡੇਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਲਈ "ਰਾਹਦਾਰੀ"
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

Off. 324-6727

Res. 324-4160

ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ
ਸਹਾਇਤਾ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.),
(ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

Dorion Insurance Agency

ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

- ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ
- ਵਿਊਪਾਰ
- ਕਾਰ ਤੇ ਟਰੱਕ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ
- ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ
- ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ।
- ਆਟੋ ਪੈਕ ਰੀਨੀਊ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
- ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾ ਲੈਣ ਲਈ
- ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਫੋਨ : 772-3301

775-1061

AJANTA TRAVELS

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਅਜੰਤਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Kulwant S. Brar
Manager & Owner

ਪੰਜਾਬ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਸੀ

—ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ—

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸ੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਲਝੀ ਗੁਥੀ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕੋਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ। ਯੋਗ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਖ਼ਬੀਆਂ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਹੱਲ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਹਿਕ ਬਾਪੜ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਅਤਿਵਾਦ, ਵੱਖਵਾਦ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 'ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਪਾਲਸੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰ ਡਾਕੇ, ਚੋਰੀਆਂ, ਖੋਹਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਪੁਛਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਿਖਰਾਂ ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਲਸੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁਣ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦੀਵਾਲੀਆ ਪਾਲਸੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਮਾੜੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿਖਦੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਰਖ ਕੇ ਕੌਮੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੋਝੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਕਦਮ ਹੁਣ ਉਠਾਏ ਹਨ ਉਹ ਹਲਾਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜਨਗੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਜਿਸ ਪਲੈਨ ਦੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੱਦਾਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ।

1. ਚਾਰ ਮਾਰਚ 1988 ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
2. ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
3. ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਮੁਅਤਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਾਜੀਵ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ 40 ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਿਹਾਈਆਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸੰਦੇਹਜ਼ੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਪਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਤੋਖਲੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੂੰ 29 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ, ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੰਘ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਜਥੇਦਾਰ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀ,

ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਲੀਡਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਚਲਣ, ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੰਜੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਪੱਕੇ ਬੰਦੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਪਿਛੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੇਲ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੀ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਾਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਇਹ ਦਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੁਡੇ ਲਾਈਨ ਲਾ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ, ਵੱਖਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ।

8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮੂਹਰੇ ਮੂਹਰੇ ਸਨ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਸਮੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਲੋਂ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਥਾਪੇ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਰੋਪੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਦੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ, ਵੱਖਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੜੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਮੌਕਾ ਤਾੜ ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਇਹ ਦਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਦਬਾ ਪਾ ਕੇ ਆਪ ਸੋਦਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਡੇਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਆਦਿ ਨੇ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲਾ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ 'ਚ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੇ ਗਦਾਰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਪੁਰਾਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਖੁਡੇ ਲਾਈਨ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕਤਾ ਲਈ ਚਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸੋਝੇ ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ ਖਾਤਰ ਪੁਟਿਆ ਇਹ ਕਦਮ ਗੈਰ ਜਮਹੂਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਤਕ ਰਸਾਈ ਲਈ ਜੋੜ ਤੇ ਵੀ ਸੱਟ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਅਕਾਲੀ ਵਖਾਸ ਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ) ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਰੁਧ ਖੜੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੈਨ ਮੁਨੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਉਣਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾਹਵਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕਲੀ ਖੋਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਚ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੱਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਿੱਖ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਰੁਧ ਨਫਰਤ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਨੀ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਜਿਥੇ ਸਿੱਖ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। ਉਥੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਵੰਡ ਹੋਰ ਫੁੱਧੀ ਤੇ ਸਖਤ ਕਰੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਬੇਦਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਢਿਲ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ।

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜੇਲ ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਿਆਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਆਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕਤਲ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਆਸ ਪੈਦਾ ਹੋਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਉਹ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਆਸਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਡ ਗਈਆਂ।

ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਦਸੇਗਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

NORTH AMERICAN LIFE

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1

Bus. 685-9335
Res. 522-7167

ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਪੁਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਖੇੜਨ ਲਈ ਕੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਬਹੁਤਾ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸਿੱਖ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਲੇ ਇਹ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੱਟੜ ਸਿੱਖ ਪੰਥੀ ਵਿਚਾਰ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸ਼ੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਣਗੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਨੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਉਹ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਰੁਧ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਲੜਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਧੜੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਛੁਟ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਸਰ ਵੀ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਇਹਨਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿੰਨਿਆਂ ਕੁ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਦੱਸਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗਲ ਵੀ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਜੰਡਲੀ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਗਲ ਕਦੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਮਹੌਲ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਤੇ ਦਬਾ ਪਾਉਣਗੇ। ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸੋਝੇ ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਚੁਕਿਆ ਇਹ ਕਦਮ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜੇਗਾ। ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ, 1986 ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਪੁਜੇ, ਤਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤੀ, ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਰਿਹਾਈਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਵਧਾਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਬਹੁ-ਸਿਮਤੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲਿਆ ਇਸ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਜਾਰੀ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 19 ਤੇ 21 ਧਾਰਾ ਮੁਅਤਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੋਧ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ, ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛਲਾ ਕੌੜਾ ਤਜਰਬਾ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ, ਅਤੇ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਹੂਰੀ ਲਹਿਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. (ਐਮ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਬਿਲ

ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਪਈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਮ ਵਰਗੀ ਹਾਲਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਲਏ। ਜੇ ਅਜੇਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲ ਲਈ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਕੇ, ਇਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਹਲ ਲਭਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਸੀਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਦਮ ਚੁਕ ਕੇ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ, ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜਨ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਜਨਤਕ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ। ਐਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਝੇ ਪਾਰਟੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਲਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਗੜਬੜ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਫੌਜ ਭੇਜ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1984 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਉਥੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਦਮ ਚੁਕਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕੌਮੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲੋਕ ਸਮਝਣ ਲਗੇ ਹਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਫਸਣ ਲੱਗੇ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ, ਸੋਕੂਲਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਮੌਕਾ ਤਾੜੂ ਪਾਲਸੀ ਵਿਰੁਧ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦੇਣ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਹ ਦੀਵਾਲੀਆ ਨੀਤੀ ਛੱਡੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹਲ ਕਰਨ। ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏ. ਡੀ. ਬਾਰੀਆ ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ.

ਵਕੀਲ

ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

- ਪਰਸਨਲ ਸੱਟਾਂ
- ਫੈਮਿਲੀ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਡਾਈਵੋਰਸ
- ਗੇਅਲ ਇਸਟੇਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ — ਮਸ਼ਵਰਾ ਮੁਫਤ ਦੇਣਗੇ

Arsad Dara Baria LL.B.

Lawyer

Ste. 209-6330 Fraser St., Vancouver, B.C.

Ph. 321-8300

WHEATON

PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਵੈਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

Kuldip S. Jhand

Thinking of Buying or Selling

ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਹੀ ਕੀਮਤ ਜਾਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ :

For The Best Selection & 100% Satisfaction

NIRMAL (Neil) DHALIWAL

Bus: 588-9955 Res: 597-2069

Specializing in: Lots, New Homes, Investment Properties, Farms, Industrial & Commercials

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

LAKEVIEW REALTY LTD.

10732 KING GEORGE HWY., SURREY, B.C. V3T 2X7

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਗੀਆਂ

ਗੋਰਖਪੁਰ — ਲੋਕ ਦਲ (ਬ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ਵਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਦੇ ਦੂਰਦਰਾਜ਼ ਸਿਟੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੱਗੇਗੀ।

ਨਕਸਲੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਲਾਕ

ਹੋਦਰਾਬਾਦ — ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਰਗਲ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਮਾਡੀਗੋਂਡਾ ਨੇੜੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਇਕ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ 12 ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੇ ਸਵੈਚਾਲਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਜੀਪ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਉਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਫੱਟੜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵਰਗਲ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ

WORKING

100%

FOR YOU

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ
ਅੰਤਲੀ ਲੜਾਈ

ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਤਲ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦਾ 1-14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਾਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਸਤੀਸ਼ ਜੈਕਬ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਗਿਆ ਤੇ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੂਰਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸਾਂ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਡੰਡੇ ਹੀ ਸਨ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਸਤੀਸ਼ ਜੈਕਬ ਉਥੋਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਦਰ ਮੁਕਾਮ ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਸੁਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਥਾਣਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਚਿਲਾਇਆ, 'ਤੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਦਰ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ?'

'ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਾਂ?' ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੂਰਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਅਸੀਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜਨਕ ਹੋਣ ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। 'ਤੇਰਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਠੀਕ ਹੈ, ਤੇਰੀ ਹਿਮਤ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਕੀ ਤੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ? ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਇਰਲੈਸ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨਹੀਂ ਹੈ?'

'ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਵੇਰਵਾ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸੀ 'ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿਚ ਤੂੰ ਇਤਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਥੇ ਹੋਰ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ?'

'ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਇੰਨੀ ਸਰਲ ਨਹੀਂ.....'

'ਜ਼ਬਾਨ ਬੰਦ ਕਰ। ਤੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੈਂ। ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਚਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

'ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਦਾ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟਰ ਰਾਹੁਲ ਬੇਦੀ ਵੀ 2 ਨਵੰਬਰ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਲੋਕ ਪੁਰੀ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਡ-ਟੁੱਕ ਤੀਹ ਘੰਟੇ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਸ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਵਲਗਣ ਵਿਚ ਖੜੀ ਜਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੜ ਰਹੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦੀ, ਲਾਰੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਥਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸਾਹਿਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਤਕੇ ਹੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ।' ਬੇਦੀ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਫੌਜ ਵੀ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੀ। ਉਸਨੇ ਦੋ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਰਲੋਕਪੁਰੀ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਖੋਫਨਾਕ ਤੇ ਵਗਿਰਤ ਭਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਬਾਦ ਵੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜਮੁਨਾ ਪੁਲ ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਇਕ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਉਕਾ ਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਰਿਗ ਰੋਡ ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਇਕ ਸੈਕਿਓਂਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।'

ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਏ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ 2717 ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 2150 ਜਾਨਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗਈਆਂ। ਇਥੇ ਦੰਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਹਿੰਦੂ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾੜਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕੇ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ 50,000 ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਛੱਡ ਕੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਗਏ। ਹੋਰ 50,000 ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲਈ।

ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਵਿਵਸਥਾ ਬਿਲਕੁਲ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਇਕ 'ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਕਮੀਸ਼ਨ', ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਇਕ

ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਇਕ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਵੰਨਗੀ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਇਕਸਾਰਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਤੋਂ ਇਹ ਤਕੜੀ ਗਾਇਬ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।' ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ, 'ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, ਸ਼ੱਕੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ, ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰੋਡੀਓ ਤੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਗੈਰ ਯਕੀਨੀ, ਸ਼ੱਕੀ ਅਤੇ ਦੁਅਰਥੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਜੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਅਰੁਚੀ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ।

ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਿਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਜਿਹੜੇ ਇਲਾਕੇ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਿਰਲੋਕਪੁਰੀ, ਮੰਗਲਪੁਰੀ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰੀ, ਵਿਚ ਧਾੜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਥਾਨਕ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਗੰਡਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ।'

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਤਕੜਾ ਦਬਾਓ ਪਿਆ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਅਪਰੇਲ ਵਿਚ ਇਸ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮੰਨ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਐਲਾਨ ਆਮ ਚੁਨਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁਨਾਵੇ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿੱਤਣਾ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚ ਅਪ੍ਰਿਯ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਟੇਂਡ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ 'ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਖਮ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ।' ਜਦੋਂ ਆਖਿਰਕਾਰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਅੰਗ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੀਕਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਡੂੰਘੀ ਦਰਾੜ ਪੈ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਐਮ. ਜੇ. ਅਕਬਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੀਜ ਵਿਦਇਨ' ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਨੇ 'ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਪਾਗਲਪਨ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਖੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਕਤਲ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਰੋਹ ਵਿਚ ਭਰੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਆਸ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਿੰਸਾ, ਹੋਰ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਭੜਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦਾਹ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਖੁਦ ਜਾ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਨਾ ਕਰਦਾ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰੇ ਨੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਚਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਤੋ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਪਹਿਰ ਤੀਕਰ ਪਟਾ ਚੜ੍ਹੇ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬਖਤਰ ਬੰਦ ਗੱਡੀਆਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ, ਇੰਡੀਆ ਗੇਟ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਭਰੇ ਟਰੱਕ ਸੜਕਾਂ, ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਗਸਤ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਫੌਜ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਈ।

ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਵ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਭੀੜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਲਗਭਗ ਖਾਲੀ ਸਨ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ, ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਨੰਗਾ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਪ ਗੱਡੀ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਦਾਹ ਸੰਸਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ

ਵੇਖਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਡਰ ਅਤੇ ਆਤੰਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ।

ਜਦੋਂ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਦਿਲਗੀਰ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੋਰਵਮਈ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਚਿਤਾ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਚੁੱਮੇ-ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੇ ਘੋਰ ਭੁੱਲਾਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਨਾਹ ਭਰੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਵੇਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਅੰਦਰ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕੱਟ ਕੇ ਆਇਆ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰੀ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖ ਪੇਂਡੂਆਂ ਦੇ ਹਿੰਸਕ ਵੈਰ-ਭਾਵ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਫੌਜ ਭੇਜ ਕੇ ਘੋਰ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਆਪਣੇ ਜੋੜੀਦਾਰ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਲਗਵਾ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੇਟ ਖਰਾਬ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਲੈਟਰੀਨ ਦੇ ਕੋਲ ਤੈਨਾਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਚ ਅਫਸਰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੁਕੜੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁੜ ਉਥੇ ਹੀ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਤਵੰਤ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਦ ਐਮ. ਜੇ. ਅਕਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ

ਮਿਲਣੀ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤੈਂ ਮੈਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਕਬਰ ਰੋਡ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਦਫਤਰ) ਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਰਾਤ ਦੇ ਇਕ-ਦੋ ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਚਲਦੇ ਸੀ — ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੇ ਹੋਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੰਦੂਕ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਸਿੱਧੀ ਕਰੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਗਿਰਦ ਕਈ ਅੰਗ ਰਖਿਅਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਘੋੜਾ ਦੱਬ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਤਨੇ ਫਾਸਲੇ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਤਦ ਉਸਨੇ ਇਹ ਮਕਰ ਖੋਡਿਆ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਉਸੇ ਥਾਂ ਆ ਗਿਆ।

ਮਾਰਕ ਟੱਲੀ ਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਜੈਕਬ ਦੀਆਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਗੱਲਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅੰਤਲੀ ਲੜਾਈ, ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਨੇਹ ਨਾਲ ਤੱਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਅੱਜੀ ਲੜਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਆਰਾ ਫੌਜ, ਬਕਤਰ ਅਤੇ ਤੋਪਖਾਨੇ ਨੂੰ ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਗਰੁੱਪ (ਜਿਸ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕੀਤੀ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਜੈਕਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ, ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਹਰ ਵਲ-ਵੇਰ ਅਤੇ ਮੌਜ ਦੀ ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਸਰੋਤਾ ਸਮੂਹ ਹੈ) ਅਤੇ ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਰੋਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਰੀਪਰਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ

(ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ)

ਬਲਦੇਵ ਦੂਹੜੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਾ ਦਾ ਦਵੰਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਅਧਿਆਤਮਕ ਸ਼ੇਖ' ਅਤੇ 'ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬ' ਜੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਰਲਗਭ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਅਰਾਜਕਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮਿਸ਼ਰਨ ਵਿਸਫੋਟਕ ਨੂੰ। ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਸਮੂਹਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਨਾ ਜੰਗ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੁਣ ਖਾਲੀ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਜੇ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਦਾਅ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਦੌੜ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗਰੁਪਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਨਹੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੌੜ ਹੈ। ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰਹਿਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚਲੰਤ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵੈਟਕੀਨ (ਰੋਮ) ਵਾਂਗ ਅਧਿਆਤਮਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਔਡਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਵੱਜੀ ਔਡਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਦਿਨ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਕ (ਅਕਾਲ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ) ਤਖਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਥੋਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸ਼ੇਖ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ਅਟੱਲ ਰਖਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਫੁਰਮਾਨ ਅੰਧਾਧੁੰਦ ਜਾਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਚਲੰਤ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ। ਚਲੰਤ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਮੋੜਨ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਜੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮੂਹਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪ-ਹੁਦਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਗਰੁਪ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੂਜੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ। ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਗਰੁਪ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਏ ਖਿਆਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਟ ਮਾਰਕੇ ਭਜਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਗ੍ਰੇਵੀਟੀ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸਿਲਸਲਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਂਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਰਾਮ ਰਾਜ ਸੀ। ਰਾਮ ਰਾਜ ਸ਼ਬਦ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਲਈ ਬੜਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ। ਪਰ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਮ ਰਾਜੀ ਇਹ ਭੁਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਮ ਰਾਜ ਦਾ ਇਸਲਾਮੀ ਅਨੁਵਾਦ 'ਪਾਕਿਸਤਾਨ' ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਨੁਵਾਦ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਹੈ। ਇਸਦਾ ਈਸ਼ਾਈ ਅਨੁਵਾਦ ਜੀਸਸ ਦੀ ਕਿੰਗਡਮ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚਣੀ ਦਾ ਦਵੰਦ ਸਾਫ ਜਾਹਰ ਹੈ। ਜੇ ਖੁਦਾ ਇਕ ਹੈ, ਮਾਨੁਖਤਾ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਇਕ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਮ ਇਨੇ ਕਿਉਂ ਹਨ। ਜੇ ਧਰਮ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਰਏਅਤ ਅਤੇ ਮਨੂੰ ਸਿਮਰਤੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਰਾਮ ਰਾਜ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ, ਇਸਲਾਮੀ ਰਾਜ ਆਦਿ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਤੇ ਖਿਆਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਇਨੇ ਵੱਖਰੇ ਕਿਉਂ ਹਨ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਖਰੇਪਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਰਹਿਬਰਾਂ 'ਚੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਫਰਕ ਨੂੰ ਇਨੇ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਿੰਨਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ।

ਦੇਹੁਰਾ ਮਸੀਤ ਸੋਈ ਪੂਜਾ ਐ ਨਿਵਾਜ ਓਈ
ਮਾਨਸ ਸਬੈ ਏਕ ਪੈ ਅਨੇਕ ਕੇ ਭੂਮਾਉ ਹੈ।

ਰਾਮ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੀਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਦੀ ਰਹੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮਾਨੁੱਖ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਦਰਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਖੁਦਾ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਉਤੇ ਬੰਧਨ ਕਿਉਂ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਭਾਵੇਂ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਝੰਡਾ-ਬਰਦਾਰ ਇਨਸਾਨ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ, ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਧਰਮ ਖੁਦਾ ਵਾਲੀ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ਵਤਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਮਕ ਦਾਇਰਾ ਸਿਆਸੀ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਵਖਰਾ ਰਹੇਗਾ। ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ਵਤਾ ਅਪਨਾਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਫਲਸਫੇ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਜੋ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਖਰੇਪਨ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੀ

(transcendent) ਸਟੇਜ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਖੁਦਾ ਵਾਲੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਤਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਦੂਰ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਧਰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮੂਹਕ ਜਾਂ ਫਿਰਕੂ ਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਹਾਲ ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਤਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਕਾਲੇ, ਗੋਰੇ, ਪੀਲੇ ਅਤੇ ਚਾਕਲੇਟ ਰੰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'ਮਾਨਵ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭ ਏਕ ਪਹਿਚਾਨਬੋ'। ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਤਾ ਇਸਨੂੰ ਪਵਿਤਰਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਮੁਜਰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਇਨਸਾਫ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਸੂਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਕਸੂਰ ਉਸ ਸਿਆਸੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਅਤੇ ਕਸੂਰ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰਾ ਬਣਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਮਾਉਵਾਦੀ ਗਿੱਦੜ ਸਿੰਗੀ ਦੇ ਪਿਛੇ ਭੱਜੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਧਰਮਸ਼ਾਹੀ ਦੇ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਸਿਆਸੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਹੈ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਨਹੀਂ ਸੇਵਕ ਬਣਾਣ ਦਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਸਿਆਸੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤ ਬਣਤਰ ਕਰਕੇ ਘੁਟਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਣਤਰ ਨਹਿਰੂ ਦੇ 'ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਸਮਾਜ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਗਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਰ ਅਸਲ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਵਕਤ ਦੇ ਵਾਹ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੇ ਤਾਂ ਭਾਨ ਕਿਉਂ ਵਾਂਗ ਪੈਣ ਚੱਕੀਆਂ ਵਲ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਉਲਾਰ ਦੇ ਰਵਾਂਗੇ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਅਮਰੀਕਾ (ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ) ਨੂੰ ਖਸਮਾਨਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭੁੱਖਾ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਹੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਜਹੇ ਡੈਮ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣਾ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾ ਚੜਾ ਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਰਾ ਇਨਕਲਾਬ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਲੰਗਰਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦਾ ਗਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਘੁੱਟੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਚ-ਘਰੜ ਫਾਰਮੂਲੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਖੇਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਉਠ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸੇ ਹਨ। ਜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਜੋ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਬੜੀ ਗਰੀਬ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਗਰੀਬੀ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ, ਗੰਦਗੀ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਭਰੀ ਤਸਵੀਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿੱਖੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ 20 ਕਰੋੜ ਹਿੰਦੂ ਮਾਰ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਲੂਘਾਰਿਆਂ ਦਾ ਘਲੂਘਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸ ਧਰਮ ਦਾ ਕਿਸ ਧਰਮ ਉਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੈ? ਅਸਲ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਰਮ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭਰਮਾਂ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਹਨੀ ਦਿਵਾਲਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਬੜੇ ਸਧਾਰਨ ਦਰ ਨਾਲ ਪਰ ਅਰਥਚਾਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਹੌਲੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਪਰਲਭਤ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ਵਾਦੀ ਰੂਪ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਸਨਅਤ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਪਲੈਨਾਂ ਵਿਚ ਨੂੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਕ ਵੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਉਤੇ ਲਾਏ ਬੰਧਨ 'ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਨਮੂਨਾ' ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗਲਤ ਫਹਿਮੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਇਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਨਅਤ ਨਾਲੋਂ ਸਿਆਸਤ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਬੰਦੇ ਜਲਾਵਤਨ ਕਰ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਸਨਅਤ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਰੁਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਧੜਾਧੜ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਗਲਤ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਖਾਹਮਖਾਹ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਹੈ। ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ, ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਸਰਵਉਤਮ ਗਰੰਟੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੋਹਵਾਦੀ ਜਾਲ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਾਰ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪੈਦਲ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ

ਇਨਸਾਨ ਨਾਲੋਂ ਉਤਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਅੰਤਰ-ਅਮਲ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਡਿਗ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਮੁਲਕ ਅਜ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭੁਖੇ ਮਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਰਜਾ ਅਧਾਰਤ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਹੇ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਨੰਗੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਨੁਮਾਇਸ਼ਾਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਲੀਡਰ ਹੱਥੀ ਕੱਤੇ ਸੂਤੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਫੁਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦਕਿਆਨੂਸੀ ਦਿਮਾਗਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਦਵੰਦ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ। ਦਸਤਕਾਰੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਈ 'ਗਊ-ਹੱਤਿਆ' ਨਾਲੋਂ ਗੰਭੀਰ ਪਾਪ ਹੈ। ਮਾਨੁੱਖੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰੀਨ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਰਤਣਾ ਅਤਿਅੰਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਹੁਦਗੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਕਮੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਕੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਘਸੇ ਪਿਟੇ ਪੱਛਮੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਉਦੋਂ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਊ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜ਼ਬਰੀ ਨਸਬੰਦੀ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਵ-ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਦਰੇਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। 'ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ' ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਈ ਬੈਠੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦਾ ਲੁਹਾਡਾ ਲੈ ਕੇ ਤੀਹ ਤੀਹ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਗਰੀਬ ਹੋਣਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮੂਹਕ ਸੋਚ ਦੀ ਕਮੀ ਹੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਅਸਲ ਦੌਲਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਦਸ ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਧ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੁਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬੇਬੇਰਾ ਵਰਤ ਚੁਕਾ ਹੈ ਆਉ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ-ਸ਼ਕਤੀ (ਜਿਸਮਾਨੀ ਤਾਕਤ) ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਦੇਖੀਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਖਾ ਦੇਣ।

ਪਦਾਰਥਕ ਕਮੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਧਰਮ ਭੁਖੇ-ਫਿਡ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਰਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਾਂਝੇ ਵਿਉਂਤ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਰ ਪੂਰਬੀ ਮੁਲਕ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਲਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਤੀਤ ਦੀ ਬੁਕਲ ਮਾਰੀ ਕੋਸ਼ਨੀ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਮੰਡੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਢਾਂਚੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਉਲਝਣਾਂ ਲਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਭਵਿੱਖ ਸਾਡੇ ਅਤੀਤ ਵਾਂਗ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਅਨੰਤ ਅਤੇ ਅਮੁਕ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਹਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਉਸਦੀ ਸਮੂਹਕ ਸਮਝ ਹੀ ਹੈ।

ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀ ਪਈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਇਹਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਅਖਬਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁਖ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਹੋਵੇ ਤੇ ਬੇਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਬੰਦ ਹੋਣ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਦੀ 59ਵੀਂ ਤਰਮੀਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੇਰ ਵੀ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਮੰਤਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ 40 ਹੋਰ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕਤਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਤੇਜ਼ੀ ਲਈ ਜ਼ੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਬੇਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਹਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਿਜਰਤ ਮੁੜ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੱਟੀ ਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਤਦਾਦ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਕਰਫਿਊ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚ ਗਸ਼ਤ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਫਿਲਮੀ ਪੰਨਾ

ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ

ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਨੇ ਸਿਆਣਪ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਮਰ ਦੇ ਢਲਣ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਖਾ ਤੇ ਰਾਖੀ ਵਾਂਗ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਬਣਨਾ ਹੱਸ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਵੱਧ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਏਕ ਚਾਦਰ ਮੈਲੀ ਸੀ' ਫਿਲਮ ਵਿਚਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਹੋਮਾ ਹੁਣ ਤਕ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਜਲਦ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਦੇਸ਼ਵਾਸੀ' ਵਿਚਲਾ ਉਸਦਾ ਰੋਲ 'ਏਕ ਚਾਦਰ...' ਫਿਲਮ ਵਿਚਲੇ ਰੋਲ ਤੋਂ ਵੀ ਚਾਰ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਹੈ।

'ਦੇਸ਼ਵਾਸੀ' ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੱਤ ਹੋਰ ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਕ ਫਿਲਮ ਵਾਸਤੇ 8 ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ

ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਦੀ ਭਟਕਣ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਟਕਣਾ ਪਵੇ। ਜਦੋਂ 'ਬੁਨਿਆਦ' ਟੀ ਵੀ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਨੋ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿਚ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀ ਅਭਿਨੇ-ਕਲਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਰੋਲ ਨੈਗੇਟਿਵ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਟੇਰਨ ਵਿਚ ਉਹ ਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ 'ਬੁਨਿਆਦ' ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਕੋਲ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਇੱਕ-ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਮੁੜ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਨਾਮਾਤਰ ਹੀ ਮਿਲੀਆਂ।

ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਨੂੰ ਫਿਲਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ। ਉਹਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਫਿਲਮ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਈ ਸੀ। 'ਬਿਦੀਆ ਔਰ ਬੰਦੂਕ' ਫਿਲਮ ਨੇ ਟਿਕਟ-ਖਿੜਕੀ ਉਪਰ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਬਤੌਰ ਹੀਰੋਇਨ ਪ੍ਰਵਾਨੀ ਗਈ। ਫਿਲਮ ਐਕਸ਼ਨ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ। ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵੈਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ 'ਭਲੇਮਾਣਸ' ਨੇ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਨੂੰ ਕਸੂਤੀ ਰਾਇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਸ਼ਨ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾ ਕਰੀਂ ਜੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿਚ ਟਿਕਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਹੋਇਆ ਕੀ, ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਿਲਮਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਨਾ ਅਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਉਹ ਨੁਕਰਾਉਂਦੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਹਨੂੰ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਦਿਸਿਆ ਕਿ 'ਗੱਡੀ ਲੀਹ' ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿਚ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੀ ਫਿਲਮ ਮਿਲਦੀ ਗਈ, ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਗਈ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਫਿਕੀ ਪੈਂਦੀ ਗਈ, ਚੰਗੀ-ਭਲੀ ਐਕਟਰੈਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇ ਜਗਤ ਦੀ 'ਮਾਰਲਿਨ ਮੁਨਰੋ' ਆਖ ਕੇ ਵਡਿਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਜ਼ੀਨਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰਾ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਖਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬਾਬੀ ਲਈ ਨਵਾਂ ਖਤਰਾ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਕਾਫੀ ਅਰਸਾ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਗੁਮਨਾਮੀ ਦੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹੀ।

ਅੱਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਨੂੰ 'ਏਕ ਹੀ ਰਾਸਤਾ', 'ਵੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ', 'ਦੋ ਚੱਟਾਨੇ', ਤੇ 'ਪ੍ਰਿਅਤਮਾ' ਫਿਲਮਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸਿਰਫ 'ਬੁਨਿਆਦ' ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਬੁਨਿਆਦ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕੋਹਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਆਸ਼ਾ ਸਚਦੇਵ ਨੂੰ 'ਵੈਪ' ਰੋਲ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਸ਼ਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕੰਮ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਹਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਯੂਸ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਮੈਂ ਫਿਰ ਇਕ ਵਾਰ ਉਭਰਾਂਗੀ। ਉਹਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁੱਧ ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਦੇਰੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਤੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਫਿਲਮ 'ਦੇਸ਼ਵਾਸੀ' ਦੇ ਇਕ ਭਾਵੁਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ।

ਕਿਮੀ ਕਾਟਕਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਖਰੇ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ

ਕਿਮੀ ਕਾਟਕਰ

ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਝੁੱਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਮੀ ਕਾਟਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ। ਪਰਮਿੰਦਰ, ਸ਼ਤਰੂਘਨ, ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੋਵਿੰਦਾ, ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ, ਚੰਕੀ ਪਾਂਡੇ ਆਦਿ ਤੱਕ ਦੇ ਐਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰ ਕਿਮੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 'ਪੱਥਰ ਦਿਲ' ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਨਖਰੇ ਭਰ ਲਏ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਸਟਾਰ - ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਟ ਉਪਰ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਟ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕਿਮੀ ਕਾਟਕਰ ਲਈ ਆਮ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੇ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਵੱਡੇ ਬੈਨਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਮਿਆਨੇ ਬੈਨਰ ਵਾਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਦੇਣੀਆਂ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਦਰਜਨਾਂ 'ਫੈਲਸੂਫੀਆਂ' ਕਿਮੀ ਨੇ ਪਾਲ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਟਲ ਜਾਣਾ, ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਵਾਉਣ ਤੋਂ ਆਨਾਕਾਨੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਲਮਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਨਖਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੇ-ਸੱਖੇ ਹੋ ਕੇ ਸਹਿ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜ਼ਰੀਨਾ ਵਹਾਬ ਨੇ ਰੋਖਾ ਨੂੰ ਸੌਂਕਣ ਬਣਾਉਣਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ

ਜ਼ਰੀਨਾ ਵਹਾਬ ਤੇ ਰੋਖਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੱਕੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤੁਰੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਹੇਲਪੁਣਾ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੋਖਾ ਇਕ ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਹੀਰੋਇਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੀਨਾ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਹੀਰੋਇਨ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਰੋਖਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੇਲਪੁਣੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਕਪੜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਜ਼ਰੀਨਾ ਵਹਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ

ਅਦਿਤਿਆ ਪੰਚੋਲੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਖਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੁਆਰੀ ਤੁਰੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਤੇ ਰੋਖਾ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੋਖਾ ਦਾ ਅਦਿਤਿਆ ਪੰਚੋਲੀ ਨਾਲ ਖੁਲਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ

ਰੋਖਾ ਤੇ ਅਦਿਤਿਆ ਪੰਚੋਲੀ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਜ਼ਰੀਨਾ ਵਹਾਬ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਖਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਔਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਚਰਚੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ

ਉਸਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਖਾ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ ਉਸਦੀ ਸੌਂਕਣ ਬਣਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ। ਉਂਜ ਵੀ ਜ਼ਰੀਨਾ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਿਤਿਆ ਪੰਚੋਲੀ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

SERVING YOU SINCE 1980

MUSIC IS LIFE

MANN MUSIC VIDEO & PHOTO STUDIO

6512 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

PH. (604) 321-6667

ਪੁਰੀ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ

ਗਾਣਿਆਂ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਭੰਡਾਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਟੇਪਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ
ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮੂਵੀਆਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ

ਇੰਡੀਆ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਫਰੀਕਾ, ਫੀਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ Clean ਪ੍ਰਿੰਟ ਵਿਚ
ਤਬਦੀਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

ਮਾਨ ਮਿਊਜ਼ਕ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

ਮੂਵੀ ਕਨਵਰਟ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਚਲਾ ਕੇ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸ਼ਰਤੀਆ ਕਲੀਅਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਹੋਵੇਗਾ

ਨਵੀਆਂ ਮੂਵੀਆਂ ਗੀਲੀਜ਼ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ :

ਜੀਤੇ ਹੈਂ ਸ਼ਾਨ ਸੇ — ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੱਟ ਰੰਗੀਨ) ਘੁੰਘਟ (ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ)

ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮੂਵੀਆਂ ਗੀਲੀਜ਼ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ :

ਉੱਚੇ ਲੋਗ — ਅਕੇਲੀ ਮਤ ਜਈਓ — ਸੁਹਾਗਣ (ਪੁਰਾਣੀ) — ਸੋਨੇ ਕੀ ਚਿੜੀਆ — ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, ਨੂਤਨ, ਤਲਤ ਮਹਿਮੂਦ

ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਾਜ਼ —

ਸਿਤਾਰ, ਸਾਰੰਗੀ, ਤਬਲਾ, ਦੋਲਕ, ਭੰਗੜੇ ਲਈ ਦੋਲ,

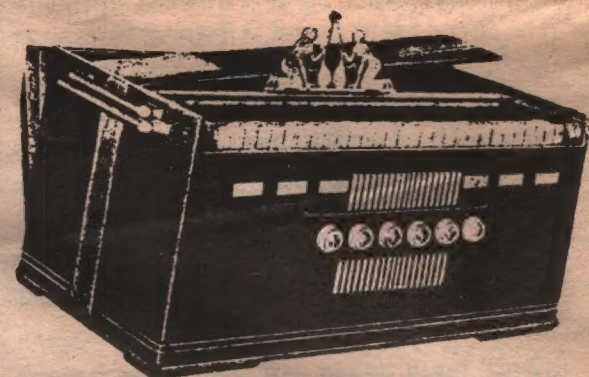
ਘੁੰਗਰੂ, ਚਿਮਟਾ, ਤੁੰਬੀਆਂ —

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ

ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਆਈਟਮ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ

ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ — ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀਆਂ —
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ,
ਗੁਟਕੇ

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਰੂਪ, ਕੰਘੇ, ਕੜੇ, ਹਾਰ, ਕਲੀਰੇ, ਸੋਹਰੇ,
ਕਲਗੀਆਂ

ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ
ਸ਼ਿਪਮਿੰਟ ਪੁਜ ਗਈ

- ਵੀਡੀਓ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ● ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੀ ਬੈਟਰੀ ● ਸਟੀਮ ਪ੍ਰੈਸ
- ਰੇਡੀਓ, ਟੇਪ ਰੀਕਾਰਡਰ (ਕੀਮਤ 80 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ)

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!

ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ 8.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮ
ਰੇਡੀਓ 1470 AM or 103 FM (Cable Only)
7.30 ਤੋਂ 8.30 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ — ਸਪੈਸ਼ਲ ਗਜ਼ਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

“ਮਹਿਫਲੇ-ਗਜ਼ਲ”

ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 30-40 ਕੋੜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਚਲਾਕੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ

ਕੇ. ਆਰ. ਸੁੰਦਰਰਾਜਨ

ਜੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਇਟਰਵਿਊਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂਸ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ, ਅਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਖੁਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉਚ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ।

ਆਪਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਕ ਦੋਹੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਪ ਹੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਗੀਤ ਦਾ ਭਾਵ ਅਰਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ, “ਮੈਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਸੱਚ ਕਹਾਂਗਾ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਹੋਰ ਭੜਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸਹਿਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਹਾਂ।”

ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਕਤ ਦੋਹੇ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖੁਦ ਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੜਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਸ਼ਾਫ ਵਿਚ ਸਚਾਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਝੂਠ ਦਾ ਅੰਸ ਸੀ ਇਹ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਧੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਵਾਉਣ ਲਈ 30 ਤੋਂ 40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਇਕਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਜਦੋਂ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, “ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ— ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਉਂ ਦੱਸਾਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ 'ਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।” ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਭੇਦਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਨਸਨੀਖੇਜ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਗੱਲ ਮੇਲ ਗੱਲ

30-40 ਕਰੋੜ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲਮੇਲ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਜੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਚੋਣ ਲੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਧਨ ਦੇਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ 30-40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤਕ ਵੀ ਖਰਚ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ।”

ਉਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ? ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਉਸ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੀਆਂ ਹੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਧਮਾਕਾਖੇਜ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ।” ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਮਾਕਾਖੇਜ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਸ਼ਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਗੱਲਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ (ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕਸ਼ਾਫਾਂ ਸਮੇਤ) ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ (ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਹਲੀਮੀ ਪੂਰਵਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾ ਘਸੀਟਣ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੀ ਝੂਠ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਿਓ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ (ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੁਆਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਆਖਰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਗੇ? ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਰ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਸ਼ਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲੈਣਗੇ? ਉਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਲੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ 30-40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰ ਦੇਣਗੇ? ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਐਨੀ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਔਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੀ ਮੁੰਗਫਲੀ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਪਰ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉਚ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਸਿਆਸੀ ਸਕੈਂਡਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਕ ਅਧਾਰਹੀਣ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲ ਰਹੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 30-40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾਕੀ ਜਿਹੀ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਹੀ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਇਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਸਨਸਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪਿਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ‘ਵਧਾਈ’ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। (ਉਹ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਇਕ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਤਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਸਿਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ)। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੱਖ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿਚਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਮਹਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵੀ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ

ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਬੇਉਮੀਦ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਬੰਧਤ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਧਨ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਨ ਦਾ ਸੁਆਲ ਐਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੱਖ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਉਲਝਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਵੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਇਕ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋ ਇਟਰਵਿਊ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਾਂਧੀ-ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕਾ ਸੰਸਦੀ ਦਲ ਦੀ ਬੈਠਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੋ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਅਤੇ ਅਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਕਦਰ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ।

ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਸ਼ਾਫ ਨਾਲ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਦਲ ਦੇ ਹੱਥ ਇਕ ਮੁੱਦਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਥਿਤ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗ ਜਾਏਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੇ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਸੁਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੰਗਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹਵੇਗਾ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ (ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼) ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਇਸ ਹਦਾਇਤ ਨੂੰ ਝੱਟ ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਐਨੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸੱਜਣ ਸੱਚਮੁਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਰਵਉਚਤਾ ਅਤੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਇਛੁਕ ਹਨ? ਇਹ ਲੋਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਕਤ ਸੰਸਦੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਕਤ ਸੰਸਦੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਫੋਰਟ ਲੈਂਗਲੀ 'ਚ ਸਥਿਤ ਫਾਰਮ'ਚ
ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੈ। ਘਰੋਂ ਚੱਕਣ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪੂਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਧੀਆ ਤਨਖਾਹ
ਅਤੇ ਸਟੈਂਪਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅੱਜ ਹੀ
ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:
ਜਸਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਟ 591-9459

ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਵੇਨ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ।

GILL VANS

Last Month of SPRING

Special Sale

April 30th, 1988

ਸਪੈਸ਼ਲ

Full Interior	\$695 ⁰⁰ & Up
Sofa Bed	\$450 ⁰⁰ & Up
Captin Chair	\$225 ⁰⁰ & Up
Bench Seat	\$350 ⁰⁰ & Up

ਸੇਲ

ਫਾਰਮ ਵੈਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ

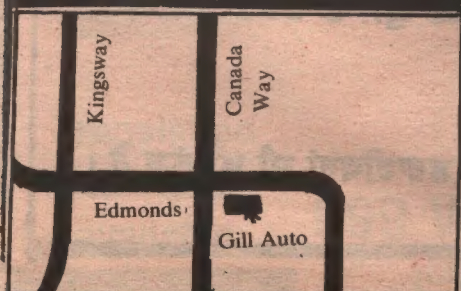
4 ਸੀਟਾਂ \$1250

5 ਸੀਟਾਂ \$1400

ਸਸਤੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼ 'ਤੇ ਪੁੱਜੋ ਜਾਂ
ਫੋਨ ਕਰੋ :

CALL **522-2122** COLLECT

GILL AUTO SALES

7762 - Edmonds St., Burnaby, B.C.

DLR #8220

OPEN MON.—FRI. 9 AM-8 PM — SAT. 9 AM-6 PM — SUN. 10 AM-4 PM